

PROIECT ALBA S.A.

FONDAT 1970 / CERTIFICAT SRAC Nr. 1161 CONFORM ISO 9001- 2000

Adresa: ROMANIA, 510207 Alba Iulia, Bd. 1 Decembrie 1918, Nr. 68 Tel: +4 / 0258 - 835636; 835651; 835659 / Fax: +4 / 0258 - 833793
Cod fiscal: R 1761808 Email: office@proiectalba.ro / Web: http://www.proiectalba.ro

CONTRACT NR. 6881/2008/ Act adițional nr. 2/2009

PROIECT NR. 4848

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA

RAPORT DE MEDIU

Varianta finală

BENEFICIAR:

CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA

PROIECTANT GENERAL:

S. C. PROIECT ALBA S. A.

Director general:

Drd. arh. Doina - Emilia Harda

Șef proiect:

Drd. arh. Doina - Emilia Harda

Iunie 2010

COLECTIV DE ELABORARE

Coordonare generală, șef proiect:
Drd. arh. Doina-Emilia Harda

Consultant de specialitate:
S.C. ECOREC ENVIRONMENT srl &
S.C. EURO ENVIROTECH srl

Manager Raport de mediu: Dr. chim. Mariana GHINERARU
Avizat: Gheorghe NICOLAE

CUPRINS

<u>1. INTRODUCERE.....</u>	<u>2</u>
<u>2. METODOLOGIE - EVALUARE DE MEDIU PENTRU PATJ .....</u>	<u>2</u>
<u>3. PREZENTARE PATJ ALBA .....</u>	<u>3</u>
<u>3.1.NECESITATEA REVIZUIRII PATJ .....</u>	<u>3</u>
<u>3.2. STRUCTURA PATJ .....</u>	<u>4</u>
<u>3.3. OBIECTIVE PROPUSE ÎN CADRUL PATJ .....</u>	<u>4</u>
<u>3.4. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME .....</u>	<u>17</u>
<u>4. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI .....</u>	<u>18</u>
<u>4.1. ASPECTE RELEVANTE PENTRU STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI .....</u>	<u>18</u>
4.1.1. CALITATEA AERULUI.....	19
4.1.2. APA	21
4.1.3. SOL.....	25
4.1.4. BIODIVERSITATE	27
4.1.5. MANAGEMENTUL RISCURILOR	29
4.1.6. PEISAJUL ȘI MOȘTENIREA CULTURALĂ	30
4.1.7. CONSERVAREA RESURSELOR NATURALE	30
4.1.8. SĂNĂTATE UMANĂ	31
4.1.9. TRANSPORT DURABIL.....	32
4.1.10 TURISM	33
<u>4.2. ANALIZA SWOT .....</u>	<u>34</u>
<u>4.3. EVOLUȚIA PROBABILĂ ÎN CAZUL NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI.....</u>	<u>37</u>
<u>5. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONELOR POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV DE IMPLEMENTAREA PLANULUI .....</u>	<u>39</u>
<u>6. PROBLEME DE MEDIU RELEVANTE PENTRU PATJ .....</u>	<u>40</u>
<u>7. OBIECTIVE DE PROTECTIE A MEDIULUI RELEVANTE PENTRU PATJ .....</u>	<u>42</u>
<u>8. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI .....</u>	<u>43</u>
8.1. METODOLOGIA DE EVALUARE.....	43
8.2. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI REZULTATE ÎN URMA IMPLEMENTĂRII PATJ	43
8.3. EVALUAREA EFECTELOR CUMULATIVE DE MEDIU REZULTATE ÎN URMA IMPLEMENTĂRII PATJ	65
<u>9. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTIER .....</u>	<u>66</u>
<u>10. MĂSURI PROPUSE PENTRU PREVENIREA, REDUCEREA ȘI COMPENSAREA CÂT MAI COMPLET POSIBILĂ A ORICĂROR EFECTE ADVERSE ASUPRA MEDIULUI REZULTATE ÎN URMA IMPLEMENTĂRII PLANULUI.....</u>	<u>66</u>
<u>11. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTELOR ALESE.....</u>	<u>68</u>
<u>12. MĂSURI DE MONITORIZARE A EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PATJ ..</u>	<u>69</u>
<u>13. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC .....</u>	<u>72</u>

1. INTRODUCERE

Planul de amenajare a teritoriului județean este o documentație cu caracter director, ce are ca scop transpunerea spațială a programului de dezvoltare economică și socială și a programului de dezvoltare economică și socială, culturală și instituțională a județului Alba, elaborat de către autoritățile județene pentru teritoriul pe care îl gestionează. Prevederile P.A.T.J. ALBA devin obligatorii pentru documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism care le detaliază.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Alba (PATJ Alba) a fost elaborat de Proiect Alba S.A. și a fost întocmit în conformitate cu "Conținutul cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului în concordanță cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul" – redactarea a III-a.

Perioada vizată în cadrul revizuirii PATJ este de 5 până la 10 ani, respectiv 2010 – 2015 până în 2020.

2. METODOLOGIE - EVALUARE DE MEDIU PENTRU PATJ

Elaborarea Raportului de Mediu pentru Planul de Amenajare a Teritoriului Județean pentru Județul Alba se efectuează în cadrul procedurii de Evaluare Strategică de Mediu (ESM/SEA).

Această procedură se desfășoară conform Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, procedură care se derulează în vederea avizării din punct de vedere al protecției mediului a planurilor și programelor cu efecte semnificative asupra mediului, pentru a contribui la considerarea aspectelor de mediu în pregătirea și adoptarea anumitor planuri și programe.

Conținutul Raportului de Mediu este structurat conform prevederilor aceleiași hotărâri de guvern, Anexa nr. 2, și se concentrează pe următoarele aspecte:

- Prezentarea metodologiei de evaluare a planului supus ESM/SEA;
- Prezentarea planului supus evaluării de mediu și a principalelor prevederi ale acestuia;
- Aspecte relevante ale stării mediului în județul Alba;
- Definirea obiectivelor evaluării de mediu și a indicatorilor utilizați ca și suport de analiză;
- Analiza măsurilor și acțiunilor propuse în cadrul PATJ;
- Recomandări privind monitorizarea efectelor asupra mediului posibile a fi determinate de implementarea prevederilor planului – atât din punct de vedere al acțiunilor de monitorizare cât și a responsabilităților și a orizontului de timp.

Pe parcursul procedurii a fost organizat un grup de lucru, format din reprezentanți ai instituțiilor interesate de efectele implementării planului, grup care a avut o participare activă la stabilirea obiectivelor pentru protecția mediului și de stabilire a măsurilor de reducere a potențialelor efecte negative, precum și a planului de monitorizare.

Planul și raportul de mediu au fost puse la dispoziția instituțiilor interesate de efectele implementării planului și a publicului și au fost organizate dezbateri publice, unde au fost prezentate rezultatele evaluării și au fost colectate comentarii și observații, în vederea finalizării raportului de mediu și a planului.

Procedura se încheie cu emiterea avizului de mediu pentru plan, aviz necesar în vederea adoptării planului prin hotărâre de consiliu județean (în cazul de față).

3. PREZENTARE PATJ ALBA

3.1.NECESITATEA REVIZUIRII PATJ

În cadrul atribuțiilor și competențelor stabilite prin legea nr. 215/2001, privind administrația publică locală, Consiliul Județean "stabilește dezvoltarea urbanistică a localităților precum și amenajarea teritoriului".

Elaborarea și revizuirea PATJ decurge din necesitatea actualizării periodice a acestui tip de documentație în funcție de politicile sectoriale și programele de dezvoltare județene, regionale și naționale.

Procedura de elaborare și revizuire se desfășoară conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru îndeplinirea acestei atribuții, Consiliul Județean ALBA prin Direcția de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a inițiat procedura de licitare și în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, a atribuit S.C. PROIECT ALBA S.A. contractul de prestare de servicii pentru ACTUALIZAREA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA.

Conform temei program aprobată de beneficiar, studiul s-a elaborat pe parcursul anilor 2008 și 2009 astfel:

- Faza I: Analiza situației existente și identificarea elementelor care condiționează dezvoltare, cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților, predare decembrie 2008;
- Faza a II-a: Diagnostic prospectiv și general, 2009;
- Faza a III-a: Strategia de amenajare a teritoriului 2009.

Perioada vizată este de 5 până la 10 ani, respectiv 2010 – 2015 până în 2020.

3.2. STRUCTURA PATJ

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este alcătuit dintr-un ansamblu de studii referitoare la teritoriul județean, prin care se stabilesc, de către o echipă pluridisciplinară, pe baza unei analize multicriteriale a problemelor, obiectivele, acțiunile și măsurile de adoptat pe o perioadă determinată de timp. Acesta orientează aplicarea unor politici la nivel județean în domeniul organizării spațiului din teritoriul studiat.

Pentru o utilizare operativă și facilă, documentația a fost elaborată și structurată în opt secțiuni pe domenii – țintă astfel:

- VOLUMUL I - CADRUL NATURAL - MEDIU - ZONE DE RISC
- VOLUMUL II - ZONE PROTEJATE – TURISM
- VOLUMUL III - POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI
- VOLUMUL IV - CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT
- VOLUMUL V - GOSPODĂRIREA APELOR ȘI ECHIPARE TEHNICO – EDILITARĂ
- VOLUMUL VI - ZONIFICAREA TERITORIULUI ȘI STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR
- VOLUMUL VII - STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI
- VOLUMUL VIII - REGLEMENTĂRI

3.3. OBIECTIVE PROPUSE ÎN CADRUL PATJ

Planul are ca obiectiv, stabilirea stadiului actual de dezvoltare economico-socială a teritoriului în vederea optimizării utilizării resurselor naturale ale solului și subsolului, a resurselor de muncă și a modului de repartizare a populației în scopul asigurării unui echilibru permanent între modul de valorificare a acestora și condițiile de protecție a mediului natural, în condițiile dezvoltării durabile a teritoriului și localităților.

Documentația este destinată cu precădere administrației publice județene. Necesitatea elaborării ei este impusă de realizarea unui cadru global și unitar privind posibilitățile de dezvoltare durabilă a teritoriului județean în context regional-național și contribuie la:

- reabilitarea, protecția și conservarea mediului natural și construit;
- realizarea unei structuri a rețelei de localități, care să permită o repartizare echilibrată și armonioasă în profil teritorial a populației, locurilor de muncă și a dotărilor publice pe baza unor politici coerente de descentralizare a componentelor în cadrul colectivităților locale;
- integrarea teritoriului județean în circuitul economic regional și național;
- dezvoltarea infrastructurilor tehnice ale teritoriului,
- stabilirea priorităților de intervenție privind dezvoltarea activităților economice, echiparea majoră, dotarea și echiparea tehnico-edilitară a localităților.

Tabel 3.3.1.: Politici - Programe – Proiecte**Domeniul 1 : Infrastructura de transport**

Obiectivul 1: Creșterea accesibilității și mobilității către coridoarele de transport național și european (TEN-IV), aeroporturile Sibiu și Cluj Napoca precum și între unitățile administrativ teritoriale ale județului Alba

Politici	Programe	Proiecte
<p>Politica 1.1. Reabilitarea/modernizarea infrastructurii județene și locale de transport</p>	<p>Program 1.1.1. Conectarea la coridoarele de transport european și național</p> <p>Scopul programului este justificat de necesitatea de conectare a județului Alba cu</p> <p>(1) Municipiile care au o infrastructură existentă de acces aerian (Sibiu, Cluj Napoca, Târgu Mureș)</p> <p>(2) Autostrăzi europene (Coridorul IV)</p> <p>(3) Autostrăzi și drumuri naționale care cresc gradul de accesibilitate în județ (Autostrada Transilvania)</p>	<p>IT1 – Drumul național DN1/E81 - DN7/E68 Cluj Napoca-Sibiu, cu lucrările de artă conexe</p> <p>IT2 – Drumul național 14B Teiuș-Târgul Mureș, cu lucrările de artă conexe</p> <p>IT3 – Coridorul European TEN-IV, Arad-Brașov</p> <p>IT4 – Drumul național DN74-DN75 Alba Iulia - Câmpeni cu ramificație către Oradea și Câmpia Turzii, inclusiv lucrările de artă conexe</p> <p>IT5 – Drumul Expres Turda-Sebeș</p> <p>IT6 – Drumul județean 107A Alba Iulia-Simeria către drumul național DN66/E79 (către Dolj, podul de la Calafat), cu lucrările de artă conexe</p> <p>IT7 – Drumul județean 106E din drumul național DN67C către județul Sibiu</p> <p>IT8 – 107A, Alba Iulia-Simeria, jud. Hunedoara</p> <p>IT9 – Aeroport de agrement la Vințu de Jos</p>

	<p>Program 1.1.2. Creșterea mobilității între unitățile teritorial administrative ale județului, precum și a accesibilității în zone cu potențial turistic</p> <p>Scopul programului este justificat de</p> <p>(1). Necesitatea implementării planului de coeziune teritorială în județul Alba prin echitatea accesului populației la infrastructuri economice (inclusiv turismul) și sociale și prin</p> <p>(2). Necesitatea creșterii rolului polarizator al unor unități administrativ teritoriale în scopul stabilizării populației active în domeniul activităților productive și servicii în sectorul primar, secundar și terțiar.</p>	<p>IT9 – Rețeaua de drumuri județene 106K, Blaj-Sebeș</p> <p>IT10 – Rețeaua de drumuri județene 107, Alba Iulia - Cetatea de Baltă, 107I Abrud-Aiud, și între comunele din partea de est a județului, cu prioritate 107D-107G-107V, Ocna Mureș-Gheja/Luduș-Jidvei</p> <p>IT11 – Drumul județean 107M cu acces în Valea Aiudului</p> <p>IT12 - Drumul județean 704, Șibot – Cugir - Luncile Prigoanei - Valea Mare</p> <p>IT13 - Drumul județean 709K, legătura dintre DJ704-Petroșani</p> <p>IT14 – Drumul județean 762, legătura dintre DN 75-Mihoești-Dealul Crișului - Baia de Criș (jud. Hunedoara)</p>
	<p>Program 1.1.3. Creșterea siguranței traficului pe drumurile județene</p> <p>Necesitatea desfășurării unui trafic în siguranță pe drumurile aflate în administrarea consiliului județean este justificată de creșterea viitoare a mobilității generate ca urmare a</p> <p>(1) Localizării de noi firme și</p> <p>(2) Creșterii numărului de deplasări generate prin turismul de afaceri, cultural și de recreere.</p>	<p>IT13 – Monitorizarea traficului rutier județean pe rețeaua DJ 107</p> <p>IT14 – Monitorizarea traficului rutier județean la punctele de contact cu drumurile locale, drumurile de centură</p>
	<p>Program 1.1.4. Dezvoltarea sistemului de transport</p> <p>Scopul programului este acela de a coordona modurile de transport rutiere și feroviare în scopul creșterii mobilității traficului de persoane.</p>	<p>IT15 – Realizarea unui plan de transport intermodal județean</p>

Domeniul 2: Echiparea teritoriului

Obiectivul 2: Reducerea disparităților dintre unitățile administrativ teritoriale ale județului Alba prin îmbunătățirea infrastructurii utilităților și a serviciilor publice de bază

Politici	Programe	Proiecte
<p>Politica 2.1. Revitalizarea și promovarea orașelor/municipiilor identificate în coridoarele/polii de dezvoltare a județului Alba</p>	<p>Programe 2.1.1. Realizarea planurilor integrate de dezvoltare a zonelor de acțiune urbană Scopul acestui program este acela de a coordona elementele dezvoltării urbane, integrând clase de probleme de infrastructură, economice, sociale între care există relații de interdependență și care afectează și vecinătățile zonei de intervenție propriu-zise.</p>	<p>ET1 – Identificarea și realizarea planurilor integrate de dezvoltare pentru municipii și orașe.</p>
<p>Politica 2.2 Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură edilitară locală deficitară</p>	<p>Program 2.2.1. Extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare Scopul programului este justificat prin nevoia de a susține creșterea accesului comunităților locale la infrastructura de apă potabilă, la îmbunătățirea calității apei potabile și a facilităților de canalizare și epurare a apelor uzate.</p>	<p>ET2 – Construcția/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării ET3 – Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile ET4 – Extinderea/reabilitarea rețelelor de distribuție a apei potabile și a sistemelor de canalizare din zonele urbane ET5 – Construcția/reabilitarea stațiilor de epurare din zonele urbane ET6 – Reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor ET7 – Contorizare, echipament de laborator, echipamente de detectare a pierderilor</p>

<p>Politica 2.3. Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură de servicii publice locale deficitară</p>	<p>Program 2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare Scopul acestui program îl constituie îmbunătățirea calității infrastructurii serviciilor de asistență medicală și repartizarea echilibrată a acestora pe teritoriul județului.</p>	<p>IS1 – îmbunătățirea sistemului de urgență la nivel județean IS2 – Reabilitarea ambulatoriilor și a centrelor de permanență IS3 – Realizarea în parteneriat cu spitalul județean Alba a unui sistem de diagnostic și tratament "tele - medicina"</p>
	<p>Program 2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii sociale prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare Scopul programului îl constituie necesitatea (1) Îmbunătățirii calității infrastructurii sociale și a nivelului de dotare cu echipamente, și (2) Distribuția teritorială echilibrată a acestor servicii.</p>	<p>ISO1 – Asistarea persoanelor vârstnice, singure ISO2 – Asigurarea de consultanță ocupațională pentru vârstnici activi ISO3 – Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități cu prioritate în clădirile publice ISO4 – Reabilitarea/modernizarea/extinderea clădirilor care compun centre sociale</p>
	<p>Program 2.3.3. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale preuniversitare prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare Scopul programului îl constituie necesitatea creșterii ofertei publice de educație în siguranță, pentru copii din localități dezavantajate și al celor provenind din medii sociale vulnerabile.</p>	<p>IE1 – Modernizarea spațiilor sanitare din școli IE2 – Reabilitarea sistemului de încălzire din școli IE3 – Realizarea și echiparea de ateliere/laboratoare/clase de muzică etc. IE4 – Realizarea unui campus educațional cu pregătire în tehnici tradiționale de construcție/reabilitare IE5 – Realizarea/reabilitarea de terenuri de sport</p>

	<p>Program 2.3.4. Îmbunătățirea infrastructurii operaționale pentru situații de urgență prin dotări cu echipamente</p> <p>Scopul acestui program se referă la nevoia de organizare de intervenții integrate în caz de dezastre sau accidente cât și pentru îmbunătățirea dotării bazelor județene existente, în funcție de specificul diferitelor zone.</p>	<p>SU1 – Achiziționarea vehicule/utilaje pentru dezăpeziri, prăbușiri copaci/stânci.</p> <p>SU2 – Achiziționare vehicule/utilaje împotriva incendiilor clădiri/păduri</p>
	<p>Program 2.3.5. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor menajere și industriale</p> <p>Programul este justificat prin necesitatea respectării angajamentelor cuprinse în Tratatul de Aderare în scopul îmbunătățirii managementului deșeurilor și a reducerii poluării terenurilor și a pânzei freatice.</p>	<p>MD1 – Realizarea bilanțului de mediu pentru depozitele existente</p> <p>MD2 – Închiderea depozitelor de deșeuri industriale /menajere</p> <p>MD3 – Închiderea crematoriilor din spitale</p> <p>MD4 – Colectarea uleiului uzat/deșeuri electrotehnice</p> <p>MD5 – Realizarea depozitului ecologic final și a stațiilor de transfer</p>

Domeniul 3: Infrastructura economică		
Obiectivul 3: Susținerea dezvoltării infrastructurii economice și atragerea de investiții private		
Politici	Programe	Proiecte
<p>Politica 3.1. Sprijinirea mediului de afaceri</p>	<p>Program 3.3.1. Start în afaceri competitive pentru IMM-uri</p> <p>Programul este justificat de dezvoltarea durabilă a bazei economice a județului prin folosirea capacității de muncă locală și/sau atrasă din regiune.</p>	<p>CE1 – Reabilitare clădiri pentru incubatoare de afaceri în municipiile județului</p> <p>CE2 – Parc de afaceri în zona Asociației Intercomunale de Dezvoltare Alba Iulia (AIDA)</p>
	<p>Program 3.3.2. Lanțul de Parcuri de Activități Economice cu caracter regional, pe terenuri libere sau terenuri poluate</p> <p>Necesitatea acestui program rezidă din existența de terenuri libere și terenuri poluate aflate în afara circuitului economic și care, prin valorificare, pot genera locuri de muncă, reabilitarea condițiilor de mediu și venituri la bugetele locale.</p>	<p>CE3 – Parcuri IT&C în zona AIDA, Blaj, Cugir</p> <p>CE4 – Parcuri activități economice eco - park Zlatna</p>
	<p>Program 3.3.3. Acces la informații pentru sectorul privat</p> <p>Scopul programului este justificat de necesitatea poziționării județului Alba într-o piață regională competitivă prin organizarea, planificare și distribuția informațiilor privind oportunitățile de afaceri.</p>	<p>CE5 – Realizarea ghidului de investiții în județul Alba</p> <p>CE6 – Diseminarea informațiilor privind condițiile de producere, comercializare și standarde de calitate în UE</p> <p>CE7 – Organizarea unui birou de informare județean pentru start de afaceri, localizat în municipiul Alba Iulia</p>

Program 3.3.4. Repoziționarea forței de muncă

Programul este justificat de nevoia susținerii repoziționării și dezvoltării capacității forței de muncă locale, în special a tinerilor, în scopul ocupării unui loc de muncă și a dezvoltării unei cariere în economia locală.

Proiectele din acest program se constituie ca bază pentru dezvoltarea programelor anterioare menționate în cadrul Obiectivului 3.

CE8 – Formare vocațională în conceperea planurilor de afaceri

CE9 – Formare vocațională în servicii de turism/alimentație

CE10 – Formare vocațională în reparații/ întreținere patrimoniu tangibil cu valoare istorică/culturală

CE11 – Formare vocațională în activități de servicii IT

CE12 – Formare vocațională în managementul reciclării deșeurilor industriale/electrotehnice

Domeniul 4: Infrastructura de mediu și cadrul natural

Obiectivul 4: Asigurarea condițiilor de combatere a poluării combinate cu activități de conservare, reabilitare și de extindere a patrimoniului natural

Politici	Programe	Proiecte
<p>Politica 4.1.</p> <p>Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru ariile protejate și asigurarea cadrului de management adecvat pentru instituțiile responsabile de protecția naturii și a peisajului</p>	<p>Program 4.1.1. Promovarea biodiversității și protecția naturii</p> <p>Implementarea acestui program este justificată de necesitatea:</p> <p>(1) Protejării speciilor / habitatelor de interes comunitar și național</p> <p>(2) Asigurării unui management corespunzător al ariilor naturale protejate și necesar împiedicării pierderii biodiversității și a resurselor naturale</p> <p>(3) Dezvoltarea infrastructurii în siturile protejate pentru activități de întreținere, de operare și monitorizare și</p> <p>(4) Creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește protecția mediului și comportamentul prietenos pentru mediu.</p>	<p>PN1 – Identificarea, cartografierea și bornarea arealului Natura 2000</p> <p>PN2 – Introducerea acestor zone în Planurile de Amenajarea a Teritoriului Județean</p> <p>PN3 – Realizarea de observatoare și panouri de informare în siturile Natura 2000</p> <p>PN4 – Pregătirea planurilor de management pentru ariile naturale protejate identificate în proiectul PN1</p> <p>PN5 – Pregătirea planurilor de supraveghere a siturilor protejate incluzând serviciile de pază și de prevenire a riscurilor la inundații și incendii</p> <p>PR6 – Delimitarea pajiștilor cu Înaltă Valoare Naturală pentru susținerea PNDR, Măsura 214, submăsura 2: Gospodărirea extensivă a pajiștilor</p> <p>PR7 – Creșterea pădurilor de protecție în conformitate cu PNDR, Măsura 221</p> <p>PN8 – Construirea și dotarea centrului de informare Natura 2000, inclusiv achiziționarea de echipamente de laborator și de monitorizare a stării habitatelor naturale</p> <p>PN9 – Realizarea de tuneluri în zonele în care infrastructura de transport împiedică migrația faunei</p> <p>PN10 – Instruire și întărirea capacității instituționale a</p>

		<p>organismelor de management ale siturilor Natura 2000 și ale ariilor protejate</p> <p>PN11 – Pregătirea de material de informativ și de publicitate pentru ariile protejate și siturile Natura 2000</p> <p>RS1 – Îndepărtarea deșeurilor industriale de pe terenurile industriale</p>
<p>Politica 4.2. Reabilitarea siturilor industriale</p>	<p>Program 4.2.1. Curățarea și valorificarea siturilor contaminate din activități industriale</p> <p>Programul are ca scop: (1) Stoparea poluării pânzei freatice sau a aerului, datorată antrenării particulelor de praf în atmosferă, și (2). Valorificarea economico - financiară a acestor situri prin reconversie funcțională.</p>	<p>RS1 – Îndepărtarea deșeurilor industriale de pe terenurile industriale în care activitățile economice au încetat</p> <p>RS2 – Demolarea structurilor existente și care au încetat să mai fie operaționale</p> <p>RS3 – Reabilitarea infrastructurii de utilități publice</p> <p>RS4 – Stoparea poluării prin ecologizarea iazurilor de decantare</p>
<p>Politica 4.3. Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii necesare valorificării durabile a resurselor naturale cu potențial turistic</p>	<p>Program 4.3.1. Dezvoltarea și modernizarea unei infrastructuri de turism în condițiile protejării patrimoniului natural</p> <p>Scopul acestui program este acela de a (1). Contribui la dezvoltarea turismului în contextul conservării și protejării patrimoniului natural și (2). Valorifica și promova resurse turistice naturale ale județului</p>	<p>REN1 – Amenajarea traseelor către obiectivele turistice din Parcul Natural Apuseni, inclusiv semnalizarea și marcarea acestora</p> <p>REN2 – Drum bicicliști, de interes turistic, pe drumurile județene 107I Abrud-Aiud, 107M Aiud-Rimetea, și 704 Cugir - Luncile Prigoanei</p> <p>REN3 – Modernizare căi ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar între Câmpia Turzii și Câmpeni</p> <p>REN4 – Realizarea unui traseu nautic/canoe prin modernizarea și construcția de debarcadere pe traseul Mureșului între Târgu Ocna-Alba Iulia - Șibot</p> <p>REN5 – Amenajarea în scop turistic a obiectivelor turistice naturale din Parcul Natural Apuseni prin realizarea și modernizarea instalațiilor de iluminat, ventilat și de creare de puncte de colectare a gunoiului</p>

		<p>menajer</p> <p>REN6 – Modernizarea și dotarea (inclusiv drumuri și utilități) a salinelor terapeutice Ocnele Sărate - Ocna Mureș</p> <p>REN7 – Dezvoltarea domeniului schiabil Arieșeni, combinând pârtii de schi cu pârtii destinate practicării și altor sporturi de iarnă</p> <p>REN8 – Amenajare, dotare platforme de campare, colectare gunoi menajer</p> <p>REN9 – Amenajări pentru practicarea pescuitului sportiv</p> <p>REN10 – Amenajare puncte de observare, filmare, refugii montane</p> <p>REN11 – Construire de piscine și ștranduri în legătura cu terenuri de mini-golf, tenis, și echitație</p>
<p>Politica 4.4.</p> <p>Realizarea unei infrastructuri pentru prevenirea efectelor inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale acestora</p>	<p>Program 4.4.1. Protecția la risc/prevenirea riscurilor</p> <p>Scopul acestui program este legat de crearea unui cadru de prevenire a riscurilor naturale, de protecție împotriva inundațiilor și de atenuare a riscurilor și a efectelor inundațiilor asupra oamenilor, activităților economice, și proprietăților publice și private.</p>	<p>PR1 – Construcția și reabilitarea zonelor de retenție, poldere, garduri verzi, benzi de irigație, curbe de deviere</p> <p>PR2 – Regularizarea cursurilor din bazinul hidrografic Mureș și Arieș</p> <p>PR3 – Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, planuri și măsuri, inclusiv informare publică și instruire</p>
<p>Politica 4.5.</p> <p>Reducerea poluării prin reabilitarea sistemelor de încălzire pentru atingerea țintelor de eficiență energetică</p>	<p>Program 4.5.1. Introducerea celor mai bune tehnici pentru utilizarea sistemelor de încălzire și combustibili</p> <p>Scopul programului este direcționat către folosirea eficientă a energiei și reducerea emisiilor de SO₂, NO_x și pulberi</p>	<p>SI1 – Îmbunătățirea echipamentelor din centralele termice urbane și a sistemelor de contorizare</p> <p>SI2 – Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă neconforme</p> <p>SI3 – Reabilitarea rețelelor de distribuție a apei calde și a căldurii</p> <p>SI4 – Achiziția/Dotarea cu echipamente de producere de energie regenerabilă în scop public</p>

Domeniul 5: Patrimoniul cultural tangibil și intangibil

Obiectivul 5: Valorificarea, protecția și promovarea specificului patrimoniului județean în cadrul patrimoniului cultural european

Politici	Programe	Proiecte
<p>Politica 5.1: Restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, precum și crearea și modernizarea infrastructurilor conexe</p>	<p>Program 5.1.1. Valorificarea patrimoniului tangibil cu valoare culturală Programul are ca scop crearea de plus valoare economică prin turism și educație, în urma activităților de protecție, conservare și reabilitare a patrimoniului tangibil din județul Alba.</p>	<p>RP1 – Amenajarea căilor de acces către obiective culturale și de cult, incluzând zone de parcare RP2 – Amenajarea și marcarea itinerare culturale RP3 – Amenajarea zonelor de protecție prin delimitarea și împrejmuirea ansamblului/ obiectivului de patrimoniu RP5 – Asigurarea sistemului de iluminat interior și exterior, a iluminatului decorativ, de siguranță la foc și avertizare efracție RP6 – Restaurarea și consolidarea clădirilor de patrimoniu inclusiv a elementelor decorative și arhitecturale interioare RP7 – Modernizarea utilităților aferente obiectivului de patrimoniu (energie electrică, alimentare cu apă, canalizare) RP8 – Amenajări peisagistice pentru evidențierea obiectivului turistic de patrimoniu reabilitat RP9 – Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil</p>

Domeniul 6: Managementul public

Obiectivul 6: Creșterea capacității de coordonare a politicilor și instrumentelor în luarea deciziei publice

Politici	Programe	Proiecte
<p>Politica 6.1: Creșterea capacității de coordonare a instrumentelor de planificare și a activităților de monitorizare a procesului de implementare a strategiei teritoriale a județului Alba</p>	<p>Program 6.1.1. Întărirea capacității de management a administrației locale Necesitatea acestui program este dată de nevoia pregătirii funcționarilor publici la conținutul politicilor sectoriale și a instrumentelor de planificare care se vor dezvolta ca efect al integrării României în UE.</p>	<p>MP1 – Formare în elaborarea de strategii locale MP2 – Formare în planificarea investițiilor multisectoriale MP3 – Formare în managementul patrimoniului public MP4 – Formare în managementul financiar al bugetelor locale MP5 – Echipamente și asistență tehnică în GIS MP6 – Introducerea sistemului ISO 14001(sistem de management de mediu) în rețeaua instituțiilor publice din județul Alba MP7 – Introducerea sistemului de indicatori de performanță pentru serviciile publice din județul Alba</p>
	<p>Program 6.1.2. Întărirea capacității de management în implementarea proiectelor finanțate prin Fondurile Structurale și de Coeziune Scopul acestui program este de întărire a capacității administrației publice locale în pregătirea și implementarea proiectelor finanțate prin POR și Programele Operaționale Sectoriale.</p>	<p>MP8 – Managementul proiectelor de dezvoltare MP9 – Asistență tehnică și echiparea Serviciului de Management Proiecte din structura Consiliului Județean Alba</p>
	<p>Program 6.1.3. Dezvoltarea formelor de comunicare și de publicitate a programelor județene Scopul acestui program este de face vizibile inițiativele și proiectele publice într-un sistem coordonat la nivelul întregului județ</p>	<p>MP10 – Realizarea sistemului de comunicare/informare: "e - servicii publice/alba.ro" la nivel de județ</p>

3.4. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este întocmit pentru teritoriul administrativ al județului ALBA și are rol coordonator și de armonizare a dezvoltării teritoriului județean cu unitățile administrative componente. Totodată P.A.T.J. - ul cuprinde și implicațiile asupra teritoriului județean rezultate din prevederile celor cinci secțiuni ale Planului de Amenajare a Teritoriului Național – P.A.T.N și ale altor documentații de amenajarea teritoriului (P.A.T.Z.), programe de guvernare sectoriale, alte programe.

P.A.T.J. Alba are la bază și *Strategia de dezvoltare a județului Alba pe perioada 2007 – 2013*, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Alba nr. 209/20.12.2007.

Studiile de fundamentare, strategiile și programele de dezvoltare care au stat la baza documentației sunt reprezentate de:

Planul de Amenajare a Teritoriului în corelare cu politicile naționale de dezvoltare stabilite prin Planul de Amenajare a Teritoriului Național, a fost elaborat și fundamentat având la bază studii și cercetări pluridisciplinare cu participarea unor institute specializate în domeniu, între care amintim:

- Studiul de Delimitare și Inventariere a Zonelor Protejate din județul Alba, întocmit de S.C. "PROIECT Alba" S.A. - beneficiar D.N.S.M.I. - 1991 - 1992 (actualizat);
- Studiul "Rezervația Biosferei Munții Apuseni" - întocmit de Institutul de Geografie - Academia Română 1998 – 1999;
- P.A.T. J. Alba - reactualizarea și corelarea P.A.T.J. existent cu secțiunile P.A.T.N. aprobate, proiect nr. 4406/2000, elaborat de S.C. "PROIECT ALBA" S.A.;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal "Munții Apuseni" – 1993 -1994;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Alba Iulia – Sebeș – Teiuș – 2008, U.A.U. „ION MINCU” CENTRUL DE CERCETARE, PROIECTARE, EXPERTIZE ȘI CONSULTING;
- Studiu privind zonele expuse la riscuri naturale sau tehnologice din județul Alba, elaborat de S.C. "PROIECT ALBA" S.A.;
- Studiul dezvoltării turistice zona Arieșeni;
- Planul de Management al bazinului Hidrografic Mureș, care transpune prevederile Directivei Cadru a Apei 2000/60/EEC;
- Plan local de acțiune pentru mediu;
- Plan județean antisărăcie 2005 – 2008;
- Anuarul Statistic al României;
- Recensământul populației și al locuințelor 1992, 2002;
- Studiile și proiectele realizate în perioada 1990 – 2009 de interes județean și zonal;
- Strategia de dezvoltare a județului Alba pe perioada 2007 – 2013, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Alba nr. 209/20.12.2007;
- Strategia de dezvoltare rurală a județului Alba pe perioada 2007 – 2013;
- Programul de guvernare 2009 – 2012.

4. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI

4.1. ASPECTE RELEVANTE PENTRU STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI

Calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol) din județul Alba este afectată prin:

- activitatea din zonele industriale (Sebeș, Ocna Mureș, Aiud) ;
- poluarea continuă a unor cursuri de apă prin activități permise (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș);
- stadiul avansat de uzură al rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare în majoritatea unităților administrativ teritoriale (85%);
- apele uzate insuficient epurate deversate în receptorii naturali;
- lipsa stațiilor de epurare în unele localități;
- lipsa rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare în mediul rural;
- poluarea unor ape subterane din activități agricole
- exploatarea irațională a pădurilor private;
- prezența solurilor poluate de activitățile industriale sau agro-zootehnice;
- depășiri ale nivelului de zgomot și vibrații în zonele cu trafic rutier și feroviar intens și mediu;
- neutilizarea mijloacelor de transport alternative din lipsă de spații amenajate și politici locale de trafic.

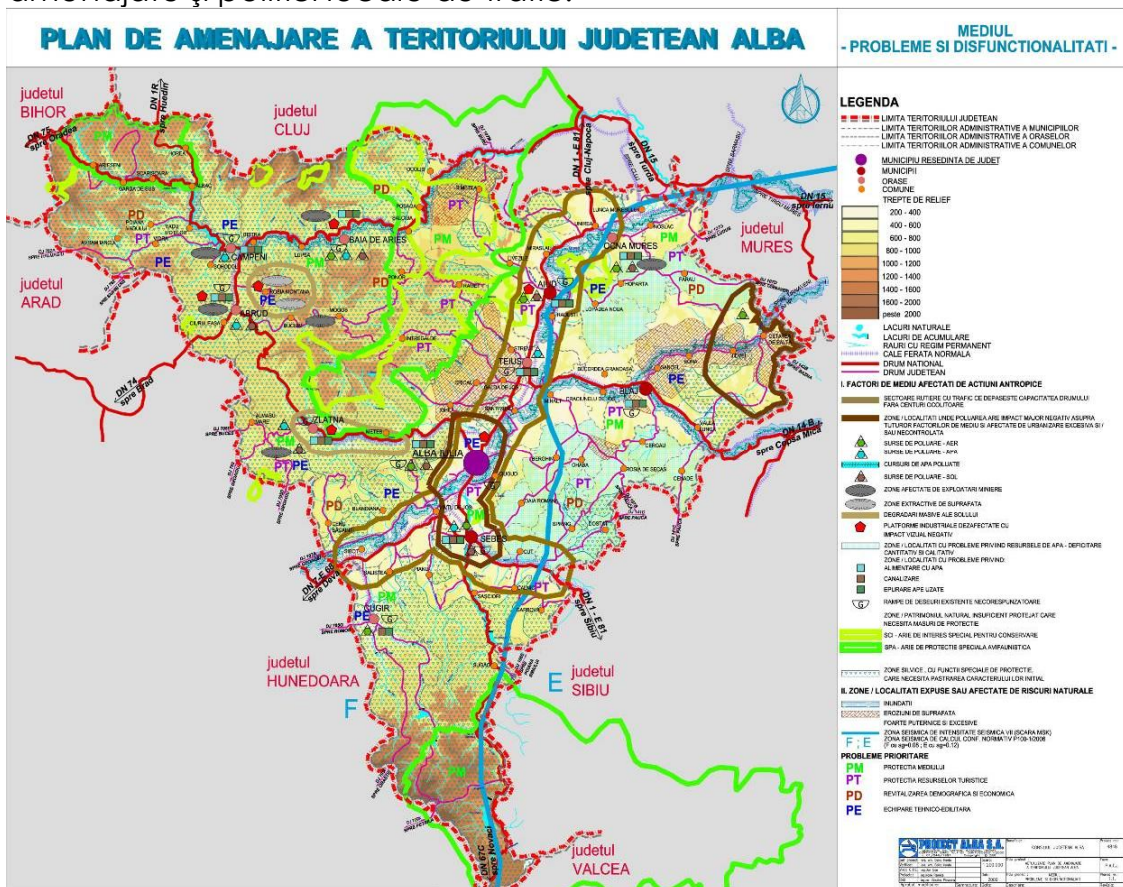

Fig. 4.1.1 Probleme și disfuncționalități din punct de vedere al mediului

4.1.1. CALITATEA AERULUI

Sursele de poluare a aerului în județul Alba sunt reprezentate de:

- arderi în industria energetică
- instalații de ardere neindustriale
- arderi în industria de prelucrare
- procese de producție (industria fontei și oțelului)
- extracția și distribuția combustibililor fosili
- utilizarea solvenților
- trafic rutier
- alte surse mobile și utilaje
- tratarea și depozitarea deșeurilor
- agricultură
- alte surse

În cursul anului 2006 Agenția pentru Protecția Mediului Alba a instalat în Alba Iulia, Sebeș și Zlatna 3 stații automate de monitorizare a calității aerului. Indicatorii de calitate ai aerului determinați folosind aceste stații automate sunt: SO₂, NO_x, CO, O₃, PM₁₀/ PM_{2,5}, Pb, COV, parametri meteo.

În municipiul Alba Iulia și în municipiul Sebeș au fost amplasate panouri de informare a publicului privind calitatea aerului.

La indicatorul pulberi în suspensie, depășirea valorii limită pentru sănătatea umană se datorează unui cumul de factori. Acumularea emisiilor de pulberi din diferite surse are cauze multiple, dintre care unele sunt prezente pe tot parcursul anului – cum sunt activitățile industriale, traficul sau lucrări de construcții, iar altele sunt caracteristice perioadei de toamnă-iarnă, respectiv arderea combustibililor solizi (lemne și cărbune, etc.) pentru încălzirea locuințelor sau activitățile agricole specifice perioadei de toamnă. De asemenea, o contribuție majoră la creșterea concentrației de pulberi în suspensie (PM₁₀) o au și condițiile meteorologice cum sunt ceața sau calmul atmosferic, care îngreunează dispersia poluanților în atmosferă. Aceste condiții meteorologice există cu o frecvență crescută în zona municipiului Sebeș, când se înregistrează și cele mai mari valori de concentrație ale PM 10. Astfel de valori au fost înregistrate și în alte zone ale județului Alba.

Cantitățile de metale grele emise în atmosferă în anul 2008 au fost: Hg- 0,000924 tone, Cd- 0,00374 tone și Pb- 0,284 tone. Metalul emis în cantitatea cea mai mare este plumbul provenit în principal din arderi în industria de prelucrare și din procese de producție. În anul 2008, pentru Pb din PM10 determinat gravimetric de la stațiile de monitorizare nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită stabilită prin OM 592/2002.

Menținerea nivelului scăzut a concentrațiilor de dioxid de sulf, comparativ cu perioada 2000 – 2003, se datorează în principal scăderii activității industriale față de acea perioadă dar și a încetării activității societății SC Ampelum SA

Zlatna care era sursa majoră de emisie a dioxidului de sulf. Se observă totuși o creștere a emisiei de dioxid de sulf în anul 2007 față de anii anteriori și o ușoară scădere în 2008. În 2008 a scăzut emisia din arderi neindustriale și transport, dar a crescut cea din arderi industriale.

Scăderea semnificativă a emisiilor de dioxid de azot la nivelul anilor 2003 – 2008 se datorează scăderii activității industriale și metodologiilor de calcul folosite (factori de emisie) în perioada 2000-2002. Cea mai mare pondere în emisiile de NOx o are sectorul de transporturi unde se emite o cantitate de cca. 10 ori mai mare decât în sectorul industrial sau neindustrial. În anul 2008 emisiile din transport au scăzut față de 2007.

În perioada 2004 – 2006 a fost înregistrată o cantitate mai mare de emisii de amoniac față de anul 2003, acest lucru datorându-se inventarierii mai multor surse de emisie și a folosirii mai multor îngrășăminte chimice în agricultură. În anul 2007 a scăzut cantitatea de îngrășăminte chimice utilizate în agricultură, ceea ce a dus la scăderea emisiilor de amoniac din acest sector. În anul 2008 cantitățile sunt comparabile cu 2007. Cea mai mare parte a emisiilor de amoniac provine din sectorul agricol.

În perioada 2003 – 2006 emisiile de compuși organici volatili nemetanici s-au menținut relativ constante, cu o ușoară scădere în anul 2006 datorită utilizării deșeurilor de lemn sub formă de combustibil și a scăderii consumului de combustibil utilizat în activitatea de încălzire. În anul 2008 emisia a scăzut față de 2007 datorită scăderii emisiei din sectorul instalații de arderi neindustriale.

În anul 2008 nu s-au înregistrat emisii de HCB, PCB, clordan, DDT, dieldrin, endrin, heptaclor, mirex și toxafen. În anul 2008 SC Sitindustrie Romania SA nu a avut activitate de producție, astfel încât emisiile de PAH sunt mai mici decât în 2007.

În 2008 s-a consumat de aproximativ 7 ori mai puțină motorină în transportul feroviar decât în 2007, acest lucru ducând la scăderea emisiilor de hidrocarburi aromatice policiclice.

În cursul anului 2008 s-au efectuat determinări de formaldehidă – probe de lungă durată – în cartierul Kogălniceanu din municipiul Sebeș - zona societății SC Kronospan Sebeș SA. S-au înregistrat depășiri ale limitelor admise de 0,012 mg/ mc conform STAS 12574/87 în lunile februarie, aprilie, mai și iunie 2008. Depășirile s-au datorat unor poluări accidentale produse la societatea S.C. Kronospan Sebeș SA Sebeș.

Comparativ cu anul 2007, cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră în anul 2008 a fost mai mare cu aprox. 155.149 tone. Cea mai mare creștere a emisiilor de gaze cu efect de seră se datorează creșterii consumului de carburanți, respectiv creșterii parcului auto.

4.1.2. APA

Caracteristicile climatice au o influență directă asupra rețelei hidrografice prin aportul adus de precipitații sau pierderile prin evapotranspirație iar structura reliefului a permis organizarea acestora. Marea majoritate a apelor izvorăsc din zona montană și au cursuri permanente cu mici excepții în zonele calcaroase.

Resursele de apă teoretice și tehnic utilizabile la nivelul județului Alba pentru anul 2008 sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel 4.1.2.1

Județul	Bazin hidrografic	Resursa de suprafață (mii mc)		Resursa din subteran (mii mc)	
		Teoretică	Utilizabilă	Teoretică	Utilizabilă
Alba	Mureș	1470899,736*	39.750,28**	-***	1308.44**

* - conform R. A. Apele Române – Tîrgu Mureș

** - conform R. A. Apele Române – Tîrgu Mureș – total volume captate pe 2008

*** - nu se cunosc date privind resursele teoretice de apă din subteran (conform R. A. Apele Române – Tîrgu Mureș)

Volumele totale de apă captate în anul 2008 pe sectoare de activitate din surse de suprafață și subterane sunt prezentate în tabelul 4.1.2.2.

Tabel 4.1.2.2

Județ	Volume captate (mii mc)		Total (mii mc)
	Surse de suprafață	Surse din subteran	
Alba	39.750,28	1308,44	41058,72

Straturile acvifere cantonate în depozitele aluvionare reprezintă importante rezerve de apă ale județului și se întâlnesc în lunca și terasele principalelor văi. Unele sunt puse în evidență la baza teraselor inferioare prin izvoare cu debite bogate pe partea stîngă a culoarului Mureșului pe aliniamentul localităților Lancrăm – Vințu de Jos – Șibot – Aurel Vlaicu.

În zona montană apele freatice sunt cantonate în rocile carstice în calcare și dolomite în partea centrală a Trăscăului și Bihorului, cât și în roci fisurate cantonate în calcare, marnocalcare, gresii și conglomerate cretacice din Trăscău, Bihor și Metaliferi.

Râurile aparțin în exclusivitate bazinului hidrografic al Mureșului, râu ce s-a adaptat la cel mai vechi traseu de legătură tectonică și hidrografică al Podișului Transilvaniei cu Depresiunea Panonică. Teritoriul județului Alba se află pe cursul său mijlociu pe care-l străbate de la nord-est spre sud-vest pe o lungime de 141 km, înscriindu-se pe contactul dintre munte și Depresiunea Colinară a Transilvaniei, unde din holocen și până azi a modelat un vast culoar care-i poartă numele.

În județul Alba, râul Mureș intră în amonte de confluența cu Arieșul (270 m) și iese după confluența cu pârâul Băcăinți (202 m). Afluenți importanți ai Mureșului sunt:

- Arieșul, cel mai mare afluent pe dreapta ($L = 107$ km) care își adună apele de pe latura sud - estică a Munților Bihor apoi din Muntele Mare și Trăscău. Sub raport hidrologic, prezintă cea mai importantă resursă de apă pentru regiunea montană. Pe traseul său în exclusivitate vest - est adună afluenți dintre care cei mai importanți sunt pe dreapta, după confluența celor două Arieșuri la Mihoiești, Sohodol, Abrud ($S = 229$ kmp, $L = 24$ km, Mușca, Șasa, Rîmetea ($S = 44$ kmp, $L = 16$ km), iar pe stânga Valea Caselor, Valea Bistrii, Bistrișoara, Valea Mare $S = 70$ kmp, $L = 19$ km), Dobra, Valea Caselor, Sălcuia, Poșaga, Ocoliș $S = 112$ kmp, $L = 22$ km).
- După confluența cu Arieșul, Mureșul primește din Munții Trăscăului ca afluenți Valea Grindul, Valea Unirea, Valea Ciugud, Valea Mirăslău, Valea Aiudului ($S = 176$ kmp, $L = 26$ km), Valea Stremțului ($S = 229$ kmp, $L = 48$ km), Valea Galda ($S = 321$ kmp, $L = 34$ km) Valea Ighiului și Ampoiul ($S = 576$ kmp, $L = 60$ km) precum și unele pâraie mai mici din Munții Vințului : Valea Vințului, Valea Blandiana, Valea Băcăinți. Pe partea stângă Mureșul primește afluenți mai mici, pâraie de câmpie ca Someghi, Ciunga, Pusta Băgăului și Rătu.

Târnava Mare ($L = 43$ km) este următorul afluent pe stânga al râului Mureș . Își are izvoarele în partea vestică a masivului vulcanic Harghita. Aval de localitatea Blaj zona Mihai are loc unirea celor două Târnave: Târnava Mare și Târnava Mică.

Până la Blaj, cele două Târnave au afluenți mici de podiș fără importanță deosebită iar în aval de Blaj principalul afluent rămâne Secașul Transilvan pe stânga ($S = 356$ kmp, $L = 37$ km).

Următorii afluenți ai Mureșului pe partea stângă sunt: Sebeșul, Pianul ($S = 133$ kmp, $L = 31$ km) Cioara ($S = 150$ kmp $L = 15$ km) și Cugirul.

Râul Sebeș ($S = 1289$ kmp, $L = 96$ km) este un râu tipic de munte cu amenajări hidroenergetice și cu mari rezerve pentru alimentarea localităților din aval în sistem microregional. Râul primește afluenți bogăți pe partea stângă : Cibinul, Bistra, Dobra, iar după ce iese din munții Secașului ($S = 560$ kmp, $L = 42$ km) Cugirul ($S = 354$ kmp, $L = 54$ km), râu care se formează în amonte de orașul Cugir prin unirea Râului Mare cu Râul Mic.

Rezervele de apă ce le dețin lacurile antropice și naturale de pe teritoriul județului Alba sunt relativ reduse.

Lacurile antropice sunt cele de pe Valea Sebeșului: Oașa, Tău, Obreji de Căpâlna și Petrești a căror apă este folosită atât din punct de vedere hidroenergetic cât și în sistem microregional în alimentarea cu apă a localităților și Lacul Cugir de pe Râul Mic - alimentare cu apă.

În împrejurimile localității Roșia Montană se întâlnesc lacuri care datează din secolul al XIX-lea: Tăul Mare, Țarina, Cornii, Brazi și Anghel a căror apă era

folosită la șteampurile exploatărilor miniere. În Ocna Mureș se întâlnesc lacuri sărate ca urmare a activității de exploatare a sării.

Morfologia variată a județului Alba a permis formarea unor variate tipuri de lacuri naturale, care însă nu au mari volume de apă.

Plecând de la clasificarea genetică, în județul Alba se întâlnesc 3 tipuri de lacuri :

- de origine glaciară: lezerul Șureanu, lac de baraj morenaic, alimentat prin ploi, zăpezi, izvoare. lezerul Șureanu, este format în munții Șureanu și are o suprafață (conform L 5/2000) de 20ha.- rezervație naturală - încadrare IUCN în categoria IV ; preluat în custodie în 08.06.2004.
- de origine carstică - lezerul Ighiel, alimentat prin izvoare și scurgeri de pe versanți. Lacul s-a format în munții Trascăului și are o suprafață (conform L 5/2000) de 20 ha - rezervație naturală - încadrare IUCN în categoria IV ; preluat în custodie în 08.06.2004.
- lacuri formate în zonă de alunecare, cu alimentație prin precipitații sau subterană, lacuri aflate în prezent într-o stare avansată de colmatare : lacul Pănade, Tăul fără Fund, Tăul Savului, Tăul Baia, Tăul Puturos, Tăul cel Lung, Tăul fără Nume.

Sursele majore de poluare ale apelor de suprafață din județul Alba aparțin următoarelor activități economice: industria extractivă, captare și prelucrare apă pentru alimentare (stații de epurare – ape uzate orășenești), prelucrări chimice, industria prelucrării lemnului și industria metalurgică + construcții de mașini.

În bazinul hidrografic Mureș, județul Alba, monitorizarea calității apelor de suprafață curgătoare se realizează pe 12 cursuri de apă la nivelul a 19 secțiuni de supraveghere.

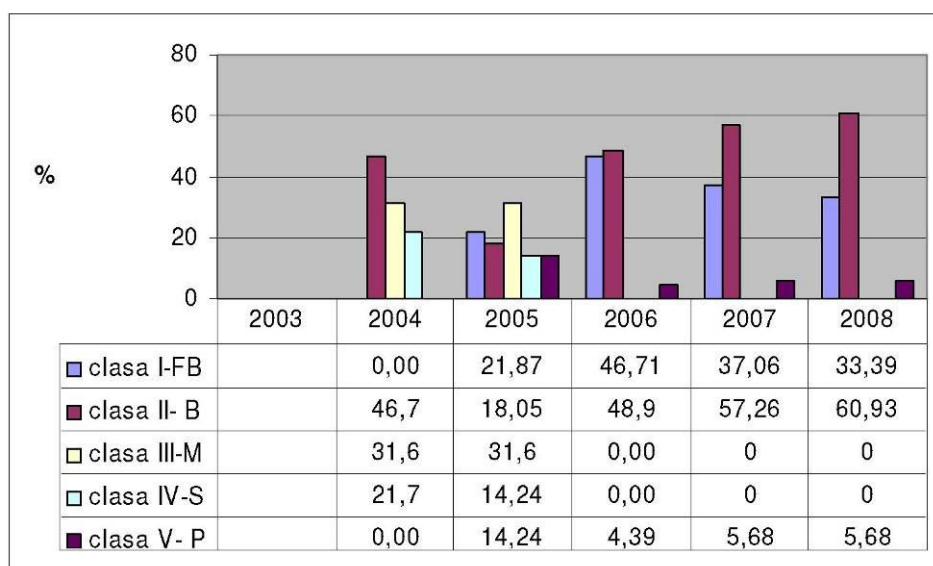

Fig. 4.1.2.1 Calitatea apelor de suprafață

Conform datelor din Fig. 4.1.2.1, pentru anul 2008 se constată o scădere a procentului de ape de suprafață încadrate în clasele de calitate I - foarte

bune (FB) și o creștere a apelor în clasele de calitate II - bune (B) și V – proaste (P).

În ceea ce privește cantitățile de poluanți evacuați în apele de suprafață, se constată o scădere a cantității de reziduu filtrabil în anul 2008 față de 2007 datorită nu neapărat creșterii gradului de epurare al apelor evacuate cât al reducerii producției agenților economici. Se remarcă o tendință de ușoară creștere a cantității de fosfor total în anul 2008 față de anul 2007- sursele de poluare fiind: zootehnia, industria prelucrării lemnului și captare și prelucrare apă pentru alimentare.

Principalele lacuri din județul Alba se încadrează în clasa I de calitate la toți indicatorii: regimul de oxigen, regimul de nutrienți, salinitate, poluanți toxici specifici de origine naturală , alți poluanți specifici relevanți.

Conform Administrației Naționale Apele Române – Tg. Mureș, în anul 2008 nu au fost efectuate determinări privind calitatea apelor subterane în forajele de control.

În anul 2008 din 996 probe de apă potabilă analizate de către Autoritatea de Sănătate Publică Alba 188 (18,87%) probe nu s-au încadrat în limitele Normativelor în vigoare. În mediul urban, din 904 probe analizate 111 (12,2%) au fost necorespunzătoare, iar în mediul rural din 92 probe analizate 77 au fost necorespunzătoare(83%).

Zonele critice sub aspectul poluării apelor de suprafață sunt:

- Râul Mureș : aval confluența cu Târnavele 78 km prezintă o stare chimică bună și 63 km prezintă o stare chimică proastă;
- Râul Târnavă Mare + Târnavă (aval de confluența cu Târnavă Mică): 41 km – stare chimică proastă – poluare cu metale grele : crom, cupru, cobalt, cadmiu, nichel, plumb. Surse de poluare: din județul Sibiu – SC Sometra SA Copșa Mică și Râul Târnavă Mică;
- Râul Târnavă Mică : 43 km – stare chimică proastă – poluare cu metale grele (crom, cobalt, plumb). Surse de poluare: din județul Mureș platforma industrială a orașului Târnaveni;
- Râul Arieș: 107 km, din care 49 km prezintă o stare chimică bună și 58 km prezintă o stare chimică proastă – poluare cu metale grele (cupru, cobalt). Surse de poluare: haldele de steril de descoperță, iazurile de decantare a sterilului de flotație aflate în conservare, apele de mină;
- Abrudel -24 km – stare ecologică proastă. Pe râu s-a instalat fenomenul de pustiire biologică la macrozoobentos. Surse de poluare: permanentă – apele de mină din zona Bucium Izbita și poluarea istorică Filiala Roșiamin Roșia Montană.

Zonele critice sub aspectul poluării apelor subterane sunt:

- Poluare cu metale (plumb, cadmiu dizolvat) se regăsește la forajele din zona transversală a Râului Mureș (Rădești, Lunca Mureș), Râul Târnavă (Mihalț) și Râul Cugir (Vinerea), Râul Ampoi (Șard).

- La majoritatea forajelor s-a constatat un conținut foarte mare de ioni dizolvați - duritate și conductivitate mare.

4.1.3. SOL

Suprafața administrativă a județului Alba este de 624157 ha, ponderea fiind reprezentată de terenul agricol (53%) și terenuri cu vegetație forestieră (33%), terenurile neagricole ocupând doar 14% din suprafața totală.

În județul Alba există în prezent 328.473 ha teren agricol, din care 132.093 ha teren arabil și cca. 206.800 ha terenuri acoperite cu vegetație forestieră. Pădurile de foioase au o suprafață de cca. 130,7 mii ha, iar cele de conifere o suprafață de 76,1 mii ha. Suprafața altor terenuri care fac parte din fondul forestier este de 3800 ha.

Din punct de vedere al evoluției suprafețelor agricole, în județul Alba suprafețele terenurilor agricole au crescut în 2008 față de anul 1999 cu 2583 ha, respectiv:

- o creștere a arabilului cu 495 ha;
- o creștere a pășunilor cu 3658 ha;
- o creștere a suprafeței fânețelor și pajiștilor naturale cu 450 ha;
- o scădere a suprafețelor cultivate cu vii cu 898 ha;
- o scădere a suprafețelor livezilor cu 1122 ha.

Tipurile de activități poluatoare din județul Alba sunt:

- Activități din industria chimică în zona Ocna Mureș – produse chimice anorganice, bataluri de depozitare a leșilor de la fabricarea sodiei;
- Activități din metalurgia neferoasă în zona Zlatna – poluare istorică a zonei cu metale grele (cupru, plumb, zinc, cadmiu, arseniu, etc.);
- Activități din metalurgia feroasă și construcții de mașini în zona Aiud (SC Metalurgica Transilvana Aiud, Sitindustrie România SA); Activități din industria mineritului: zona Baia de Arieș, Roșia Montană, Abrud, Zlatna – poluare cu metale grele rezultate din exploatarea la suprafață și în subteran a minereurilor auro-argintifere și cuprifere, iazuri de decantare și halde de steril;
- Activități de comercializare și depozitare a produselor petroliere (Depozite Alba Iulia, Sebeș, benzinării);
- Nămoluri rezultate de stațiile de epurare orășenești, care în prezent se depozitează fie pe paturile de uscare, fie la haldele de deșeuri menajere, ele conțin de obicei și metale grele și nu pot fi utilizate în agricultură;
- Poluarea cu nitrați (compuși ai azotului) afectează ecosistemele terestre și acvatice, periclitează sănătatea umană și degradează ambianța naturală. Zona din județ declarată ca poluată cu nitrați este comuna Sântimbru, pe raza căreia sunt amplasate complexe de creștere pui.
- Depozitele de deșeuri menajere care sunt neconforme, fără impermeabilizarea bazei depozitului (în toate orașele și municipiile județului).

În 2008 consumul de îngrășăminte chimice la hectar a scăzut față de anii 2006 și 2007, iar consumul de pesticide a înregistrat o creștere în anul 2008 (0.997 kg s.a. /ha).

În județul Alba suprafața de sol afectată de reziduuri zootehnice este de 3,50 ha, ceea ce reprezintă 0,01 % din suprafața județului. În urma desființării marilor complexe zootehnice de creștere și îngrășare a porcinelor și bovinelor, s-au redus simțitor presiunile asupra stării de calitate a solurilor prin poluarea cu reziduuri zootehnice. Cu excepția complexelor de creștere pentru carne și ouă din cadrul întreprinderilor gen AVICOLA, exploatațiile zootehnice sunt în proporție de 92% de tip extensiv, respectiv în gospodăriile țărănești unde reziduurile zootehnice, respectiv gunoiul de grajd este folosit în urma unui proces de fermentare drept îngrășământ natural, care folosit după normele din Codul de bune practici agricole nu are efecte asupra calității solului.

În județul Alba există sistem de irigații pe o suprafață de 2415 ha.

Din total teren **agricol**:

- o în clasele I și II de pretabilitate sunt încadrate 20 % din terenuri;
- o în clasele III – VI sunt încadrate 80 % din terenuri.

Din total teren **arabil** de 132093 hectare:

- o în clasele I și II de pretabilitate sunt 27270 hectare, adică 20 % din terenuri;
- o în clasele III – VI sunt încadrate 104823 hectare (80 % din terenurile arabile).

Principalele probleme privind calitatea solurilor sunt:

- Exces de apă din pânza freatică și de suprafață;
- Salinizare secundară;
- Alunecări de teren;
- Eroziune de suprafață;
- Inundabilitate;
- Reacția solurilor și aprovizionarea cu principalele elemente fertilizante (N, P, K);
- Poluarea solurilor.

În județul Alba există 11 puncte de monitorizare în zona urbană și 9 puncte de monitorizare în zona Zlatna – poluare istorică (arealul care s-a aflat sub influența emisiilor fostei surse de impurificare SC Ampelum SA – domeniu de activitate metalurgia cuprului, fabricarea sulfatului de cupru și magneziu.

Indicatorii monitorizați sunt: metale grele: plumb, cupru și cadmiu, acumulate în orizonturile superioare ale solului, (adâncime de recoltare aproximativ 10 cm) Toate probele au fost recoltate de pe terenuri agricole – folosințe sensibile.

Depășiri ale pragurilor de intervenție pentru folosințe sensibile, conform Ordinului 756/1997 se înregistrează la plumb, zinc și cupru (valori medii), în zonele: Valea Morilor, aval Zlatna, Feneș. Depășiri ale pragurilor de intervenție pentru folosințe sensibile conform Ordinului 756/1997 se înregistrează la plumb și cupru (valori medii), în amonte de Zlatna.

Nu s-au înregistrat depășiri la cadmiu. Nu s-au înregistrat depășiri ale pragurilor de intervenție pentru folosințe sensibile (valori medii).

În arealul haldelor de steril, cea mai contaminată zonă este zona Baia de Arieș - gară CFR , valea Sartășului și valea Cuții unde este depășit pragul de intervenție pentru folosințe mai puțin sensibile la arsen de aprox.1,5-2 ori, la cadmiu și plumb (depășirea pragului de intervenție pentru folosințe mai puțin sensibile de aprox.2 ori). Solul din zona haldei de steril de la Aiud - Păgida are un conținut peste pragul de alertă și de intervenție -sol sensibil- la plumb și zinc. În Zlatna cel mai poluat sol se află în zona Valea Mică – poluare cu plumb și zinc.

Alături de industrie, agricultura este o importantă sursă de agenți poluanți (substanțe nocive și / sau toxice) care afectează negativ mediul prin degradarea sau chiar distrugerea unor ecosisteme.

Sursele agricole de poluare nitrati includ :

- îngrășăminte chimice aplicate în exces;
- dejecțiile animale și apele uzate din sectorul zootehnic netratate corespunzător;
- gunoiul de grajd depozitat direct pe sol, latrinele neizolate față de sol și deșeurile menajere din gospodăriile rurale;
- mineralizarea humusului.

Zona din județ declarată ca vulnerabilă la poluarea cu nitrati, conform Ordinului comun MMGA nr. 241/2005 și MAPDR nr. 196/2005 este comuna Sântimbru, suprafața de teren agricol declarată fiind de 3630 ha, din care arabil 2229 ha, poluare datorată utilizării în agricultură a îngrășămintelor organice și a celor chimice (pe raza comunei sunt amplasate complexe de creștere pui).

Lista siturilor contaminate / potențial contaminate din județul Alba cuprinde un număr de 27 amplasamente.

4.1.4. BIODIVERSITATE

Județul Alba este caracterizat de o fragmentare mare a reliefului, care a dus la formarea unor complexe de vegetație de mare interes fitogeografic. În județul Alba se întrepătrund două regiuni biogeografice: continentală și alpină.

În Județul Alba au fost declarate 3 arii de protecție specială avifaunistică (prin HG 1284/2007) și 12 situri de importanță comunitară (prin ordinul ministrului MMDD nr. 776/2007). De asemenea, în județul Alba există 83 de rezervații de interes național, 10 rezervații naturale de interes județean și 1 parc natural.

Acțiuni de informare privind stadiului implementării rețelei Natura 2000 au fost realizate în localitățile Aiud, Sebeș, Lopadea Nouă, Poșaga, Mirăslău, Almașu Mare, Zlatna. Materialele informative editate prin Proiectul de Twinning RO

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

2004/IB/EN02 pentru siturile Râpa Roșie și Băgău au fost distribuite în localitățile Sebeș și Lopadea Nouă.

Conform Ordinului nr. 1964 din 13/12/2007 Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 98 din 07/02/2008 s-a instituit regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România:

- SPA Frumoasa – pIBA;
- SPA Padiș – Muntele Vlădeasa – pIBA;
- SPA Munții Trascăului – pIBA.

Datorită faptului că majoritatea rezervațiilor naturale sunt situate în fondul forestier, supravegheat de personalul silvic, pe parcursul anului 2008 nu au fost semnalate fenomene majore de degradare a rezervațiilor naturale. Se constată totuși o presiune antropică foarte mare în zona tampon a rezervațiilor Cheile Întregalde și Cheile Râmețului.

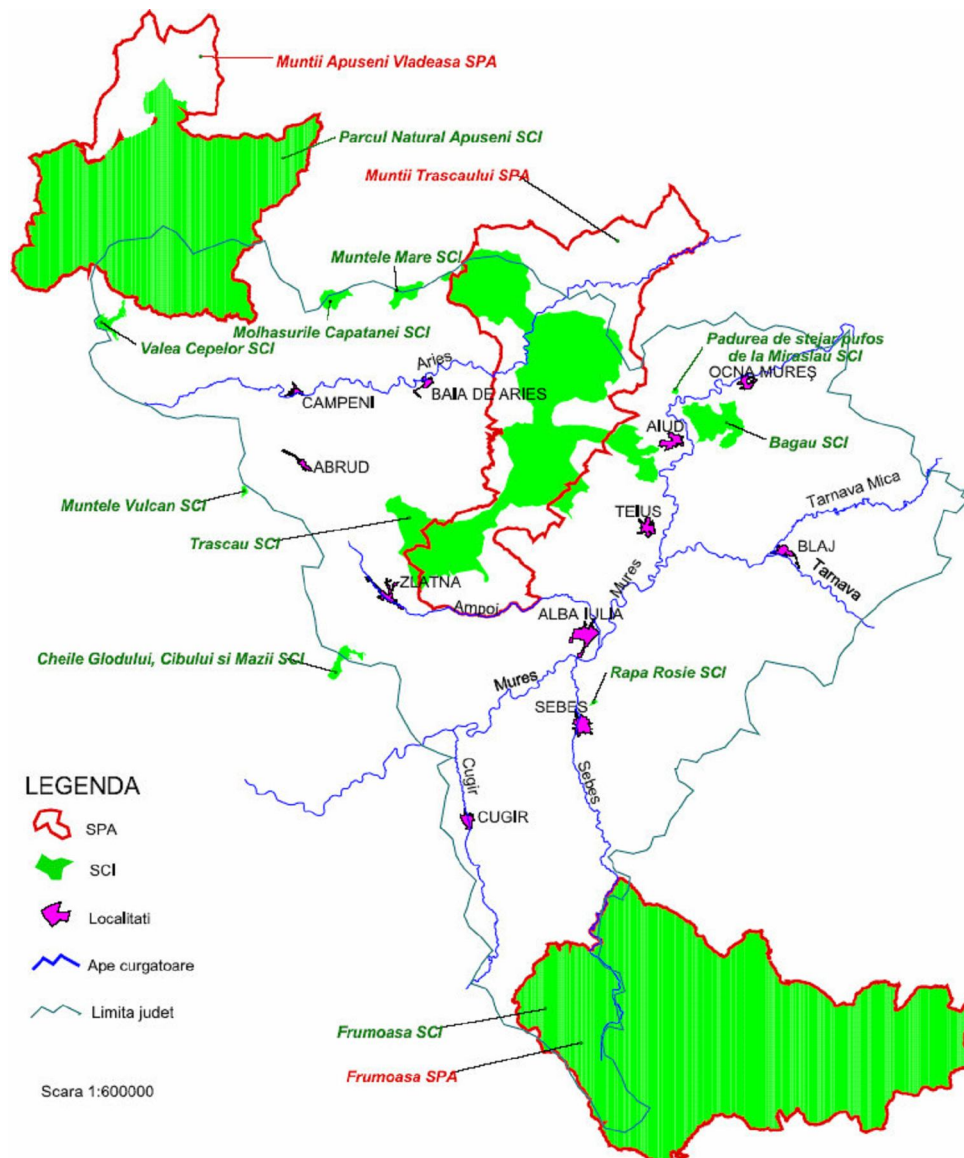

Fig. 4.1.4.1 Localizarea siturilor de importanță comunitară (SCI) și ariilor de protecție specială avifaunistică (SPA) din județul Alba

4.1.5. MANAGEMENTUL RISCURILOR

Puncte tari: natura bogată, variată și resurse culturale, resurse abundente (ex. apă), teritorii cu statut de Parc Natural;

Puncte slabe: contradicții în folosirea durabilă a resurselor, riscuri în anumite zone (inundații, poluare a terenului, apei subterane), lipsa de forme reciclabile a deșeurilor;

Oportunități: valorificarea patrimoniului natural și cultural, dezvoltarea de forme de energie alternativă;

Pericole: poluarea apei și solului din activități economice (ex. mine), reducerea diversității și a caracterului rural în zone periurbane, presiune sau folosire ineficientă a resurselor, schimbări de mediu (inundații, incendii în păduri).

Propunerile privind protejarea factorilor de mediu evidențiază ca probleme prioritare protecția mediului și a resurselor turistice, revitalizarea demografică și economică, precum și echiparea tehnico-edilitară. Pentru reducerea/eliminarea presiunilor antropice și combaterea poluării în zone/ localități (Alba Iulia, Sebeș) se impune controlul în ce privește urbanizarea excesivă și/ sau necontrolată (extinderea perimetrului constructibil, asigurarea infrastructurii).

Totodată, se impun măsuri pentru reducerea noxelor atmosferice și încadrarea lor în limitele admise precum și încadrarea în normele de calitate a apelor uzate deversate.

Un element important îl reprezintă valorificarea durabilă a resurselor (în zonele miniere).

O problemă deosebită este aceea a managementului deșeurilor. Se impune concentrarea depozitării deșeurilor și realizarea stațiilor de transfer ecologice și a rampei ecologice zonale.

În ce privește patrimoniul natural construit și peisajul este necesară stoparea procesului de deteriorare a mediului natural prin:

- păstrarea caracterului inițial a zonelor silvice cu funcții de protecție și gospodărire în raport cu obiectivele ecologice;
- împădurirea zonelor cu deficit de vegetație forestieră;
- protejarea resurselor balneoturistice;
- regim special de monitorizare și protecție pentru ariile de protecție specială avifaunistică și ariile de interes special pentru conservare;

Cu referire la patrimoniul construit, se impune reabilitarea, protecția și conservarea acestuia, precum și integrarea în circuitele turistice zonale, regionale, europene.

4.1.6. PEISAJUL ȘI MOȘTENIREA CULTURALĂ

Prezența omului în cadrul peisajului are și o influență negativă prin faptul că activitatea sa prin șantiere de construcții, lucrări forestiere, pășuni sau activități industriale au dus la degradarea unor peisaje greu de refăcut.

Prin defrișări și pășunat în zona alpină și subalpină se distruge vegetația spontană, instalându-se în locul ei o vegetație cu valoare economică redusă (Muntele Mare, Șureanul).

Lucrările de pe șantiere au distrus în parte peisajul cum ar fi barajul de la Mihoiești, Valea Feneșului, valea Sebeșului, lucrările de pe șantierul Roșia Poieni.

Peisajul natural are influență deosebită asupra cadrului construit, oamenii căutând acele locuri mai prielnice amplasării așezărilor. Astfel, acestea au fost, de regulă, amplasate în apropierea resurselor, pe lângă ape, la adăpost în bazinele depresionare, pe versanții înșoriți etc. În timp, construcțiile au fost afectate de forțele naturale cu caracter distructiv cum sunt:

- alunecările de teren;
- inundațiile.

Localitățile situate în albia majoră a râurilor mari Mureș, Târnava, Sebeș și Arieș sunt supuse riscului unor inundații ca cele din 1970, 1975, 1982, când au fost acoperite de ape în parte sau total. Unele au fost protejate prin diguri de apărare, iar pentru altele s-au luat măsuri de interdicere a amplasării construcțiilor în zonele afectate anterior de cele trei mari inundații.

În ceea ce privește moștenirea culturală, județul Alba deține 699 de monumente istorice de arhitectură, biserici de lemn sau zid, castele, cetăți, fortificații, galerii de exploatare a minereurilor, ansambluri arhitecturale, case memoriale. Două monumente istorice sunt pe lista UNESCO, aproximativ 25% sunt de clasă A, restul de clasă B.

4.1.7. CONSERVAREA RESURSELOR NATURALE

Genele, speciile și ecosistemele Terrei sunt produsul unui proces evolutiv de peste 3000 milioane ani, fiind totodată baza supraviețuirii speciilor actuale (Europe's Environment, 1995). Diversitatea biologică sau "biodiversitatea", este o măsură a variației în gene, specii și ecosisteme. Ea este valoroasă întrucât:

- diversitatea este fundamentul stabilității și funcțiilor durabile ale sistemelor naturale;
- oferă un cadru extrem de vast pentru utilizări potențiale și neexplorate;
- există dovada că îndepărtarea unor componente ale ecosistemelor poate avea efecte negative;

Cunoștințele actuale indică faptul că activitățile umane erodează resursele biologice și reduc considerabil biodiversitatea planetei (Europe's Environment, 1995).

Este dificil de specificat gradul în care județul Alba suferă de pierderea diversității biologice. Întrucât rolul ecologic jucat de numeroase specii este încă numai parțial cunoscut, maniera cea mai înțeleaptă de urmat, recunoscută la Conferința Națiunilor Unite asupra Mediului și Dezvoltării (UNCED), Rio de Janeiro (1992) este "principiul de precauție" și evitarea acțiunilor care diminuează inutil diversitatea biologică.

Protejarea patrimoniului natural este de o importanță deosebită în politica Uniunii Europene. În plus, concepția generală a acestei politici prevede faptul că problemele de mediu pot și trebuie să fie integrate în cadrul altor politici.

Potrivit modului de abordare adoptat de Uniunea Europeană, conservarea naturii poate fi compatibilă cu numeroase activități economice, poate crea locuri de muncă printr-o dezvoltare durabilă – adică prin găsirea căilor de a îmbunătăți calitatea vieții fără a afecta mediul și oamenii și fără a îngreuna posibilitățile de dezvoltare ale generațiilor viitoare. Concepția Uniunii Europene și obligațiile legale ale statelor membre care derivă din aceasta, în domeniul conservării naturii sunt incluse în Directivele Uniunii Europene privind păsările și habitatele.

Directiva privind păsările, emisă în aprilie 1979 (79/402/EEC), a fost primul act legislativ menit să protejeze speciile de păsări și mediile lor naturale.

Aceste măsuri de protejare au fost extinse prin Directiva privind habitatele (92/43/EEC), din 1992, care acoperă un spectru larg de habitate și specii floristice și faunistice. Ambele directive sunt menite să contribuie la protejarea biodiversității prin crearea unei rețele ecologice europene de arii protejate numită Natura 2000. Înființarea rețelei Natura 2000 reprezintă "fundamentul politicii comunitare de conservare a naturii".

Directiva privind păsările prevede stabilirea la nivel național și european a unor arii de protecție specială (SPA – Special Protection Areas), iar Directiva privind habitatele solicită selectarea la nivel național și european a unor arii speciale de conservare (SAC – Special Areas of Conservation). Introducerea unor măsuri efective de conservare și protejare pentru ariile Natura 2000, reprezintă o sarcină uriașă care necesită participarea tuturor părților implicate sau afectate.

4.1.8. SĂNĂTATE UMANĂ

Efectele asupra sănătății după expunerea la poluanții iritanți sunt diferite, în funcție de perioada de expunere și de natura poluantului. Astfel, pot apărea efecte acute sau acutizări ale bolilor cronice, după expunere de scurtă durată până la efecte cronice după expuneri de lungă durată la nivelele de poluare iritativ moderată.

Poluanții toxici sistemici de tipul metalelor grele își exercită acțiunea asupra diferitelor organe și sisteme ale organismului uman, efectul fiind specific substanței în cauză. Poluanții cancerigeni organici și anorganici prezintă un mecanism de acțiune insuficient descifrat. Există însă suficiente elemente de certitudine pentru unii dintre ei pentru a-i considera substanțe cu pericol mare pentru sănătate, substanțe fără prag (care în orice cantitate constituie pericol).

În cazul poluării aerului, aparatul respirator este primul dar nu singurul care este afectat. Morbiditatea prin afecțiuni ale aparatului respirator la copii ridică în prezent o serie de aspecte epidemiologice particulare cu consecințe importante asupra capacităților biologice.

4.1.9. TRANSPORT DURABIL

Județul Alba face parte din Regiunea de Dezvoltare Centru, regiune care beneficiază de o poziție favorabilă, dispunând de o rețea de drumuri publice bine reprezentată, conferind o deschidere internă și internațională. Principalele căi rutiere internaționale care străbat Regiunea Centru și care facilitează accesul din și înspre aceasta la nivel național și internațional sunt:

- E 68 Frontiera Nădlac – Arad – Deva – Sebeș – Sibiu – Brașov
- E 81 Frontiera Giurgiu – București – Pitești – Sibiu – Alba Iulia - Cluj Napoca – Satu Mare - Frontiera Halmeu
- Coridorul IV Pan - European - Frontiera Nădlac – Arad – Deva – Sebeș – Sibiu – Pitești - București

Regiunea Centru ocupă **penultimul loc pe țară** în ceea ce privește lungimea rețelei rutiere și **locul cinci** în ceea ce privește lungimea rețelei feroviare.

Rețeaua de transporturi, traficul, în special cel auto terestru, influențează negativ mediul prin poluare chimică și fonică. Poluarea chimică, care afectează în special calitatea aerului, este generată de gazele de eșapament.

Volumul, natura și concentrația poluanților emisi depind de tipul autovehiculului, de natura combustibilului utilizat și de condițiile tehnice de funcționare. Se evidențiază în mod deosebit gazele cu efect de seră (CO, CO₂, CH₄, N₂O), acidifiante (NO_x, SO₂), metale grele (Cd, Pb), hidrocarburi policiclice aromatice, compuși organici volatili, pulberi sedimentabile. Nu numai aerul este poluat de emisiile auto, dar și solul prin depunerile de substanțe chimice și apele, prin pătrunderea acestora în cursurile de suprafață sau subterane.

Emisiile de poluanți ale autovehiculelor prezintă următoarele particularități:

- eliminarea gazelor se face foarte aproape de sol, fapt care duce la realizarea unor concentrații foarte ridicate la înălțimi foarte mici chiar pentru gazele cu densitate mică și capacitate mare de difuziune în atmosferă;

- emisiile se fac pe toată suprafața localității, diferențele de concentrații depinzând de intensitatea traficului și de posibilitatea de ventilație a străzii.

Un alt impact asupra mediului al rețelei de transport este acela că șoselele și căile ferate fragmentează zonele agricole și naturale, amenințând flora și fauna din zonele respective.

În ultima perioadă transporturile au avut o evoluție spectaculoasă, atât prin creșterea numărului de vehicule cât și prin diversitatea funcțională a acestora.

De asemenea, se observă o deplasare a activității de transport de persoane și de mărfuri către transportul rutier în detrimentul celui feroviar.

Această creștere a numărului de vehicule are un impact semnificativ asupra mediului prin creșterea cantității de poluanți emisi în atmosferă, poluanți rezultați atât din arderea carburanților cât și din particulele antrenate în timpul circulației.

Pentru reducerea acestei presiuni asupra mediului au fost luate o serie de măsuri, respectiv reglementarea condițiilor de introducere pe piață a carburanților prin introducerea la vânzare a unor noi tipuri de benzine și motorine care sunt conforme cu normele europene în ceea ce privește cantitățile de poluanți emiși.

4.1.10 TURISM

Având în vedere poziția centrală în cadrul țării și la convergența unor artere turistice majore de importanță națională și internațională, precum și datorită resurselor de care dispune, județul Alba se situează printre județele din țară cu vaste posibilități în ceea ce privește dezvoltarea funcțiunilor de turism și odihnă.

Începând cu zone de șes și dealuri joase din lungul Mureșului și a Târnavelor, cu podgorii renumite, până la peisajul alpin al Muntelui Mare și Bihorului din Apuseni sau ai Șureanului în sud, în cuprinsul județului se întâlnesc variate forme de relief. Acestea alcătuiesc un cadru pitoresc în care se înscriu numeroase obiective turistice dintre care unele de o deosebită valoare și de interes național.

Potențialul turistic este prezent pe aproape întreaga suprafață a județului, fiind reprezentat de următoarele categorii de obiective:

Obiective ale cadrului natural:

- aproximativ 30% din teritoriul Parcului Natural Apuseni se află pe teritoriul județului Alba;
- rezervații naturale de o mare varietate: 84 de rezervații
- râurile de șes (Mureș, Târnavă) și de munte (Sebeș, Arieș, Ampoi, Galda, Cetea, etc.) cu posibilități pentru practicarea pescuitului sportiv;
- zona colinară cu renumitele podgorii: Jidvei, Blaj, Ighiu, Cricău, ș.a.
- resurse balneo - climaterice în zona Ocna Mureș unde există importante debite de ape în zona masivului de sare cu ridicate calități terapeutice în

tratamentul unor afecțiuni reumatice, ale aparatului locomotor, anemii, sistemului nervos periferic.

- prezența în cadrul zonei montane a unor mici depresiuni însoțite și adăpostite de vânturi cu un climat blând, favorabil odihnei, precum: Arieșeni, Mogoș, Ponor, Sălciua, Întregalde, în cadrul cărora se pot dezvolta complexe turistice sau se poate practica agroturismul.

Conform bazei de date (21 septembrie 2007) a Secretariatului de Stat pentru Turism, Direcția Autorizare și Control, reprezentantul zonal pentru Alba, Hunedoara și Sibiu din cadrul Ministerului pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale, județul Alba deține 173 de structuri de primire turistică, cu funcțiuni de cazare. Județul Alba dispune de o sală pentru conferințe/expoziții cu 480 de locuri, 3 săli pentru conferințe, hoteluri cu o capacitate de 260 locuri și de 30 de săli – locații neconvenționale de conferințe cu capacitatea de 4620 locuri.

Atracțiile turistice ale județului sunt:

- "Târgul de fete de la Găina" ce are loc pe data de 20 iulie (Sf. Ilie) pe Muntele Găina (1484 m) la 8 km sud-vest de Avram Iancu;
- "Portul popular al Buciumanilor";
- Dansul popular "Țarina de la Abrud";
- Monumente istorice precum:
  - Catedrala catolică și biserica ortodoxă din Alba Iulia
  - Sala Unirii și cetatea din Alba Iulia
  - Clădiri medievale din Abrud
  - Muzeul Minelor din Roșia Montană
  - Cetatea din Sebeș și cetatea din Aiud.
- Complexul carstic Scărișoara - Munții Bihorului la 2-3 ore de Garda de Sus;
- Peștera Huda lui Păpară;
- Cheile din Valea Râmeț;
- Defileul Arieșului;
- „Detunatele” (1200 m) (cu două vârfuri mai importante din bazalt "Detunata Goală" "Detunata Flocoasă") la 20 km de Abrud și la o oră de Bucium (DN 76/74 Oradea – Ștei – Câmpeni – Abrud - Bucium) sau DN 75/74 (Cluj – Turda - Câmpeni – Abrud - Bucium);
- Pe calea ferată îngustă între Abrud-Vidolm mai circulă trenulețul de munte "Mocănița" cu haltele Abrud, Roșia Montană (Gura Roșiei), Câmpeni, Bistra, Lupșa, Baia de Arieș, Brăzești, Sălciua, Ocoliș, Vidolm (declarat monument istoric).

4.2. ANALIZA SWOT

Elaborarea PATJ a cuprins și analiza punctelor slabe și a amenințărilor, pentru care trebuie identificate soluții, precum și a oportunităților și a punctelor tari care pot constitui suport în implementarea propunerilor prevăzute în plan.

Tabel 4.2.1.: Analiza SWOT

PUNCTE TARI

- varietate mare de relief, vegetație și avifaunistică;
- număr mare de rezervații naturale de interes național;
- starea generală bună a pădurilor;
- existența unei rețele hidrografice dezvoltate;
- calitatea aerului relativ bună la nivel județean;
- niveluri de zgomot în general sub valoarea limită;
- instalarea a trei stații de monitorizare a calității aerului în Zlatna, Sebeș, Alba-Iulia care vor permite o mai bună cunoaștere a nivelului de poluare atmosferică și o mai promptă reacție de răspuns;
- achiziționarea de tehnologii “curate” de către agenții economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare;
- aplicarea principiului “poluatorul plătește”;
- servicii de salubritate în toate localitățile urbane;
- introducerea, în fază incipientă, a sistemului de colectare selectivă a hârtiei și maselor plastice;
- creșterea gradului de conștientizare în rândul agenților economici cu privire la răspunderea lor în circuitul de gestionare a deșeurilor;
- demararea lucrărilor de reconstrucție ecologică a unor depozite de deșeurii industriale
- preocuparea pentru implementarea sistemului integrat de management al deșeurilor;
- implicarea organizațiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu

OPORTUNITĂȚI

- transpunerea și implementarea Directivelor UE în legislația națională;
- suport legislativ și financiar UE;
- posibilitatea solicitării de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de gestionare a calității aerului, a deșeurilor, etc.
- posibilitatea de asociere a consiliilor locale în asociații cu statut juridic, în vederea realizării proiectelor de investiții în infrastructura de mediu;
- impactul pozitiv al campaniilor naționale, locale de informare cu privire la mediu;
- implicarea organizațiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu;
- achiziționarea de tehnologii “curate” de către agenții economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare;
- aplicarea principiului “poluatorul plătește”.

PUNCTE SLABE

- concentrarea problemelor de calitate a aerului în zonele industriale (Alba-Iulia, Sebeș, Ocna Mureș, Aiud) din poluarea cu pulberi;
- poluare continuă a unor cursuri de apă prin activități permise (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș);
- stadiu avansat de uzură al rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare în majoritatea unităților administrativ teritoriale (85%);
- apele uzate insuficient epurate deversate în receptorii naturali;
- lipsa stațiilor de epurare în unele orașe;
- lipsa rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare în mediul rural;
- poluarea unor ape subterane din activități agricole
- număr redus de localități rurale care beneficiază de servicii de colectare a deșeurilor;
- depozitare necontrolată a unor deșeuri industriale și menajere;
- dezvoltarea relativ redusă a sistemului de reciclare a deșeurilor;
- numărul mic de unități de valorificare a deșeurilor la nivel local și regional;
- lipsa instalațiilor de producere a compostului;
- lipsa unei instalații de incinerare a deșeurilor ;
- lipsa depozitelor de deșeuri ecologice;
- existența unor deșeuri periculoase precum iazul de decantare Valea Sartășului
- situații de intoxicație cronică a faunei piscicole în anumite zone (Abrud, Arieș)
- exploatarea irațională a pădurilor private;
- prezența solurilor poluate de activitățile industriale sau agro-zootehnice;
- depășiri ale nivelului de zgomot și vibrații în zonele cu trafic rutier și feroviar intens și mediu;
- neutilizarea mijloacelor de transport alternative din lipsă de spații amenajate și politici locale de trafic;
- existența unor zone/localități (Alba Iulia, Sebeș) afectate de alte presiuni antropice prin extinderea necontrolată a intravilanului.

RISURI

- fonduri bugetare locale reduse, care ar putea periclita capacitățile de cofinanțare ale autorităților locale a unor proiecte de mediu;
- insuficienta capacitate de absorbție a fondurilor europene;
- personal insuficient pentru a rezolva și gestiona problemele de mediu;
- presiune crescută asupra factorilor de mediu în directă corelare cu creșterea economică;
- grad scăzut de conștientizare în rândul populației cu privire la impactul activităților umane asupra mediului;
- posibilitatea ca agenții poluatori - sursă să nu implementeze programe de gestionare a calității factorilor de mediu riscuri datorate fenomenelor meteorologice extreme (inundații, secetă, îngheț);
- existența surselor externe de poluare din afara județului

4.3. EVOLUȚIA PROBABILĂ ÎN CAZUL NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI

Analiza evoluției mediului în cazul neimplementării prevederilor planului reprezintă echivalentul situației actuale și a evoluției acesteia în absența oricăror măsuri și acțiuni.

Aceasta este o cerință a Hotărârii de Guvern 1076/2004 – pentru stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (care transpune cerințele Directivei 2001/42/EC).

Analiza Alternativei 0 (neimplementarea planului) a plecat de la situația actuală a mediului în județul Alba, situație prezentată în secțiunea 4.1 a prezentului raport, și de la posibila evoluție a acestuia, urmând principalele aspecte de mediu.

Implementarea altor planuri și programe la nivelul județului Alba nu este în mod expres condiționată de PATJ, astfel încât neimplementarea PATJ nu implică nerespectarea prevederilor incluse în acestea, însă adoptarea și implementarea planului va ajuta la coordonarea și sincronizarea dezvoltării armonioase a județului.

De exemplu, la nivelul județului există aprobate: Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor, Planul Local de Acțiune pentru Mediu, Programul pentru Dezvoltarea Economică și Socială a Județului Alba, Strategia de Dezvoltare Rurală a Județului Alba, Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, Planul Județean Anti-sărăcie.

Aceste planuri și programe au fost adoptate, devenind linii directoare de dezvoltare la nivel județean.

În cazul neimplementării PATJ, efectele posibile ar fi:

Tabel 4.3.1.: Alternativa 0 (Evoluția probabilă în cazul neimplementării PATJ)

Aspecte de mediu	Evoluția probabilă în cazul neimplementării PATJ
Calitatea aerului	Degradarea calității aerului și o evoluție ascendentă a concentrațiilor poluanților în zonele industriale (Alba-Iulia, Sebeș, Ocna Mureș, Aiud) și în zonele urbane sau în sectoarele rutiere cu trafic care depășește capacitatea drumului, fără centuri ocolitoare
Apă	Continuarea poluării unor cursuri de apă (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș) Poluarea apelor de suprafață și subterane din cauza neasigurării de servicii de alimentare cu apă și canalizare (inclusiv stații de epurare), precum și a deviersării de ape insuficient epurate în receptori naturali

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

	Se va menține, de asemenea, tendința de creștere a gradului de poluare a apelor subterane din cauza activităților agricole
Sol	Existența și menținerea zonelor de degradare masivă a solului (Roșia Montană, Zlatna) Continuarea existenței siturilor contaminate rezultate din activitățile industriale sau agro-zootehnice Tendința extinderii intravilanului și renunțarea la terenuri agricole va pune în continuare o presiune semnificativă asupra calității solului
Biodiversitate	Extinderea așezărilor și a zonelor de activitate umană tinde să se apropie de zonele de protecție a biodiversității, rezultând în restrângerea arealului ocupat de anumite specii
Managementul riscurilor de mediu	Efecte negative datorate existenței unor deșeuri periculoase, de exemplu iazul de decantare Valea Sartășului Existența zonelor de risc natural (alunecări de teren, eroziuni de maluri, zone inundabile, etc) și de risc antropoc (datorat activităților umane; urbanizare excesivă sau necontrolată, zone de extracție de suprafață) cu potențiale efecte directe asupra mediului
Peisaj și moștenire culturală	Prin implementarea prevederilor PJGD se vor constata îmbunătățiri ale peisajului prin eliminarea zonelor de depozitare necontrolată a deșeurilor Neimplementarea unei strategii coerente de identificare, prioritizare și punere în valoare a obiectivelor de patrimoniu va conduce fie la degradarea acestora (prin necunoaștere), fie la utilizarea potențialului turistic pe care îl au acestea.
Conservarea resurselor naturale	Continuarea utilizării de resurse neregenerabile pentru producerea de energie va avea impact asupra, de exemplu, zonelor forestiere. Un alt impact va fi reprezentat de degradarea calității apelor de suprafață și freatice prin lipsa, insuficiența sau calitatea scăzută a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare
Sănătate umană	Implementarea altor planuri și programe, cum este PJGD, va avea efecte pozitive prin restrângerea zonelor afectate de eliminarea necontrolată a deșeurilor.

	<p>Un alt efect pozitiv va decurge din implementarea măsurilor de reducere a impactului activităților industriale prin controlarea gradului de conformare cu cerințele de reglementare</p> <p>De asemenea, extinderea asigurării de servicii de alimentare cu apă și canalizare va conduce la o mai bună stare de sănătate umană</p> <p>Sigur, aceste efecte pozitive nu vor fi imediate, iar zonele identificate ca fiind critice (analiza situației curente) vor fi o problemă în continuare</p>
Transport durabil	Neutilizarea mijloacelor de transport alternativ din lipsă de spații amenajate și politici locale de transport
Turism	Neimplementarea unei strategii coerente de dezvoltare a turismului va duce la utilizarea excesivă a unor zone, cu acces facil sau deja intrate în circuit turistic, lucru care va determina o presiune crescută asupra componentelor mediului înconjurător din zonele respective (resurse de apă, vecinătatea pădurilor, extinderea zonelor construite etc.)

Concluzionând, putem spune că există potențial de îmbunătățire a calității mediului datorită implementării de prevederi incluse în alte planuri de dezvoltare sau sectoriale, însă rămân suficiente probleme care necesită identificarea de soluții pentru reducerea poluării sau a efectelor negative asupra mediului înconjurător.

5. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONELOR POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV DE IMPLEMENTAREA PLANULUI

Analizând starea actuală a mediului în județul Alba și propunerile de dezvoltare stabilite prin PATJ, s-au identificat câteva posibile probleme de mediu care ar apărea în cazul implementării măsurilor incluse, și anume:

- dezvoltarea de zone turistice în zone de protecție naturală (situri Natura 2000), cum ar fi: zona III Munții Apuseni se suprapune în parte peste SPA Munții Apuseni Vlădeasa și peste SPA Munții Trascăului;
- construcția de rețele de transport în zone protejate – cale ferată electrificată în zona Abrud;
- construcția de centrale eoliene în SPA Munții Apuseni Vlădeasa;
- construcția de microhidrocentrale în SPA Munții Apuseni Vlădeasa și în SPA Munții Trascăului.

Acestea sunt în stadiul de propuneri, însă implementarea lor va avea efecte potențial negative asupra ariilor desemnate ca fiind protejate. În stadiul reglementării și în etapa de proiectare vor trebui respectate anumite condiții atât pentru etapa de construcție cât și pentru cea de operare.

6. PROBLEME DE MEDIU RELEVANTE PENTRU PATJ

Pornind de la situația actuală a mediului înconjurător (prezentată în secțiunea 4.1.), s-au identificat principalele probleme de mediu relevante pentru PATJ.

Tabel 6.1.: Probleme de mediu relevante pentru PATJ

Aspecte de mediu	Probleme de mediu relevante pentru PATJ
Calitatea aerului	<p>Zone cu o calitate scăzută a aerului, din cauza activităților industriale</p> <p>Intensificarea traficului rutier depășind capacitatea drumurilor și lipsa de centuri ocolitoare</p>
Apă	<p>Inexistența sau slaba dotare cu infrastructură de alimentare cu apă și canalizare</p> <p>Creșterea debitelor de poluanți din apele uzate deversate în receptori naturali</p> <p>Zone critice de poluare a unor cursuri de apă (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș)</p> <p>Tendința de creștere a gradului de poluare apelor subterane din cauza activităților agricole</p>
Sol	<p>Existența și menținerea zonelor de degradare masivă a solului din cauza activităților de extracție (Roșia Montană, Zlatna)</p> <p>Inexistența sau slaba dotare cu infrastructură de canalizare în mediul rural</p> <p>Continuarea existenței siturilor contaminate rezultate din activitățile industriale sau agro - zootehnice</p> <p>Insuficientă implementare a măsurilor legate de gestionarea controlată a deșeurilor</p>
Biodiversitate	<p>Exploatarea irațională a pădurilor private</p> <p>Management deficitar al ariilor naturale protejate</p> <p>Amenințarea habitatelor prin extinderea zonelor de construcții și de activitate umană</p> <p>Eliminarea prin depozitare a deșeurilor în mod necontrolat</p>
Managementul riscurilor de mediu	<p>Defrișări și exploatare necontrolate ale pădurilor cu efecte secundare de amplificare a alunecărilor de teren</p> <p>Extinderea zonelor de construcții în zone cu risc</p>

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

	Managementul defectuos al deșeurilor periculoase (iazul de decantare Valea Sartășului)
Peisaj și moștenire culturală	Degradarea zonelor de interes patrimonial și peisagistic; Modificarea peisajului prin schimbarea folosinței terenurilor agricole în zone urbane Defrișări și exploatări necontrolate ale pădurilor Degradarea obiectivelor de interes cultural și a obiectivelor de patrimoniu
Conservarea resurselor naturale	Continuarea utilizării de resurse neregenerabile pentru producerea de energie va avea impact asupra, de exemplu, zonelor forestiere. Un alt impact va fi reprezentat de degradarea calității apelor de suprafață și freatice prin lipsa, insuficiența sau calitatea scăzută a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare
Sănătate umană	Inexistența sau slaba dotare cu infrastructură de alimentare cu apă și canalizare în mediul rural Insuficientă acoperire cu sisteme controlate de gestionare a deșeurilor (în special, în mediul rural)
Transport durabil	Neutilizarea mijloacelor de transport alternativ din lipsă de spații amenajate și politici locale de transport Inexistența sau nefinalizarea șoselelor de centură Insuficientă dezvoltare a sistemelor de transport feroviar, ca și acoperire și calitate a trenurilor și a serviciilor Starea precară a unui număr de drumuri județene și comunale Lipsa drumurilor cu regim rapid (autostradă, drum expres)
Turism	Lipsa unei strategii de dezvoltare durabilă a turismului în județul Alba Lipsa sau insuficiența infrastructurii de transport și de asigurare cu utilități pentru dezvoltarea turismului

7. OBIECTIVE DE PROTECȚIE A MEDIULUI RELEVANTE PENTRU PATJ

Obiectivele de protecție a mediului relevante pentru planul analizat au fost stabilite având în vedere situația actuală a mediului, aspectele identificate ca fiind problematice, obiectivele și măsurile propuse în cadrul PATJ și aspectele de mediu indicate prin legislația specifică (HG 1076/2004, Anexa 2).

Tabel 7.1: Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ

Aspecte de mediu	Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru P.A.T.J.
Calitatea aerului	CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental
Apă	A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane
Sol	S 1	Reducerea poluării solului
	S 2	Reducerea siturilor contaminate
Biodiversitate	B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat
	B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate
Managementul riscurilor de mediu	MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu
Peisaj și moștenire culturală	PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic
Conservarea resurselor naturale	CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei
Sănătate umană	SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)
Transport durabil	TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport
	TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ
Turism	T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism
	T 2	Promovarea turismului durabil

8. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI

8.1. Metodologia de evaluare

Scopul evaluării de mediu este de a analiza modul în care prevederile, propunerile și măsurile planului contribuie la atingerea obiectivelor de mediu.

Astfel, au fost analizate obiectivele PATJ (prezentate în secțiunea 3.3) funcție de principalele obiective relevante pentru plan.

Criteriile utilizate au fost stabilite funcție de prevederile legislației specifice (HG 1076/2004, Anexa 1). Pentru cuantificarea nivelului prognozat de impact, au fost considerate:

- efectele directe și secundare;
- efectele cumulative și sinergice;
- orizontul de timp (pe termen scurt, mediu sau lung).

Cuantificarea impactului s-a efectuat prin acordarea de note de bonitate pentru fiecare formă de impact, pozitiv sau negativ, în intervalul -2 ÷ +2, cu următoarea justificare:

-2	Efect semnificativ negativ
-1	Efect negativ redus / indirect
0	Nici un efect / nu se poate evalua
+1	Efect pozitiv redus / indirect
+2	Efect pozitiv semnificativ

8.2. Posibile efecte semnificative asupra mediului rezultate în urma implementării PATJ

Fiecare obiectiv stabilit prin PATJ a fost evaluat pe baza obiectivelor de protecție a mediului relevante, acordându-se scoruri de importanță. Unde au fost identificate aspecte importante, rezultate din analiza efectelor, au fost creionate recomandări.

Pentru o mai facilă urmărire între cele două documente (PATJ și raportul de mediu) a fost menținut codul de culori pentru obiective.

OBIECTIV 1	Creșterea accesibilității și mobilității către coridoarele de transport național și european (TEN-IV), aeroporturile Sibiu și Cluj Napoca precum și între unitățile administrativ teritoriale ale județului Alba		
Politica 1.1.: Reabilitarea/modernizarea infrastructurii județene și locale de transport			
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	+2	Coerența transportului / traficului va contribui la reducerea considerabilă a efectelor negative asupra aerului ambiental, în special datorate surselor mobile
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	0	Nici un efect
S 1	Reducerea poluării solului	-1	Construcția de noi coridoare de transport și reabilitarea celor existente va presupune utilizarea de materii prime și un volum semnificativ de lucrări
S 2	Reducerea siturilor contaminate	0	Nici un efect
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	-1	Dezvoltarea și planificarea coridoarelor de transport ar putea fi creionată prin traversarea unor zone de habitat
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	-1	Planificarea coridoarelor de transport va trebui să considere traversarea sau nu a ariilor naturale protejate și a condițiilor impuse de existența acestora
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	0	Nici un efect
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	0	Nici un efect

CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	+1	Efect secundar dedus din îmbunătățirea calității aerului ambiental
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	+2	Coerența transportului / traficului va reduce presiunea asupra mediului înconjurător
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	+2	Coordonarea politicilor de dezvoltare a coridoarelor de transport cu promovarea mijloacelor de transport alternativ va avea efecte benefice asupra mediului
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	+1	Măsura va contribui la dezvoltarea turismului durabil prin accesul îmbunătățit la facilitățile de turism promovate
T 2	Promovarea turismului durabil	+1	Măsura va contribui la dezvoltarea turismului durabil prin accesul îmbunătățit la facilitățile de turism promovate

Recomandări specifice: Politică 1.1. Reabilitarea / modernizarea infrastructurii județene și locale de transport

1. Proiectarea coridoarelor de transport și a lucrărilor de reabilitare / modernizare va trebui să considere existența ariilor naturale protejate și a condițiilor impuse de acestea, și, pe cât posibil, evitarea traversării acestor zone, sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, asigurarea de măsuri de reducere a impactului sau compensatorii și respectarea condițiilor stabilite de autoritatea de mediu.

Obiectivul 2	Reducerea disparităților dintre unitățile administrativ teritoriale ale județului Alba prin îmbunătățirea infrastructurii utilităților și a serviciilor publice de bază		
	Politica 2.1.: Revitalizarea și promovarea orașelor/ municipiilor identificate în coridoarele/polii de dezvoltare a județului Alba		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	+1	Revitalizarea și promovarea județului prin centrele de dezvoltare, urmărind principiile dezvoltării durabile, unul din acestea fiind reprezentat de protecția mediului. Aceste activități vor avea la bază, de asemenea, considerente ale situației actuale și ale potențialului de mediu din zonele vizate.
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	+1	
S 1	Reducerea poluării solului	+1	
S 2	Reducerea siturilor contaminate	+2	
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+1	Măsurile de dezvoltare pentru sectorul industrial vor trebui să se concentreze în zonele care au fost anterior ocupate de activități din același sector, astfel încât folosința terenului să rămână aceeași și să nu fie nevoie de alte terenuri în acest scop. În cazul în care se optează pentru alte sectoare a fi dezvoltate pe foste situri industriale, aceste situri vor trece, într-o primă fază, prin activități de remediere, lucru cu efecte clar pozitive asupra mediului.
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	+1	
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	+1	

PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	+1	Nici un efect
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	+1	
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	0	
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	+1	
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	+1	
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	+1	
T 2	Promovarea turismului durabil	+1	

Recomandări specifice: **Politica 2.1. Revitalizarea și promovarea orașelor/ municipiilor identificate în coridoarele/polii de dezvoltare a județului Alba**

1. Programele de dezvoltare a unei zone nu se mai pot efectua astăzi fără a lua în calcul principiile dezvoltării durabile. Practic, șansa noilor centre de dezvoltare este că își pot formula o politică care să cuprindă măsuri și acțiuni deja stabilite prin programele și planurile sectoriale (Planul de Acțiune pentru Mediu, Planul de Gestionare a Deșeurilor etc.), precum și măsuri și acțiuni cuprinse în noile prevederi legislative (de exemplu: situri Natura 2000)

Obiectivul 2	Reducerea disparităților dintre unitățile administrativ teritoriale ale județului Alba prin îmbunătățirea infrastructurii utilităților și a serviciilor publice de bază		
	Politica 2.2: Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură edilitară locală deficitară		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	+1	Eliminarea surselor de poluare, datorate lipsei de sisteme de colectare a apelor uzate
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	+2	Eliminarea surselor de poluare pentru apele de suprafață și subterane, datorate lipsei de sisteme de colectare a apelor uzate
S 1	Reducerea poluării solului	+2	Eliminarea surselor de poluare pentru sol, datorate lipsei de sisteme de colectare a apelor uzate
S 2	Reducerea siturilor contaminate	0	Nici un efect
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+1	Eliminarea surselor de poluare pentru apele de suprafață și subterane, datorate lipsei de sisteme de colectare a apelor uzate, ape uzate care puteau migra și către zone de habitat ducând la efecte negative asupra diverselor specii
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	+1	Eliminarea surselor de poluare pentru apele de suprafață și subterane, datorate lipsei de sisteme de colectare a apelor uzate, ape uzate care puteau migra și către zone protejate
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	+2	Eliminarea surselor de poluare pentru apele de suprafață și subterane, datorate lipsei de sisteme de colectare a apelor uzate, reducerea migrării

			poluanților către surse de apă – de suprafață sau subterane
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	0	Nici un efect
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	+2	Eliminarea surselor de poluare pentru apele de suprafață și subterane, datorate lipsei de sisteme de colectare a apelor uzate, reducerea migrării poluanților către surse de apă – de suprafață sau subterane
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	0	Nici un efect
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	0	Nici un efect
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	0	Nici un efect
T 2	Promovarea turismului durabil	0	Nici un efect

Recomandări specifice: **Politica 2.1. Revitalizarea și promovarea orașelor/ municipiilor identificate în coridoarele/polii de dezvoltare a județului Alba**

1. Coordonarea cu implementarea prevederilor planurile de gestionare a deșeurilor (din punct de vedere al gestionării nămolului rezultat în stațiile de epurare a apelor uzate)

Obiectivul 2	Reducerea disparităților dintre unitățile administrativ teritoriale ale județului Alba prin îmbunătățirea infrastructurii utilităților și a serviciilor publice de bază		
	Politica 2.3.: Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură de servicii publice locale deficitară		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	+1	Măsurile de reabilitare a sistemelor de gestionare a deșeurilor, a sistemelor de încălzire vor avea efecte benefice asupra calității aerului ambiental prin reducerea surselor de poluare
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	+1	Măsurile de reabilitare a sistemelor de gestionare a deșeurilor vor avea efecte benefice asupra calității apelor de suprafață și subterane prin reducerea surselor de poluare
S 1	Reducerea poluării solului	+1	Măsurile de reabilitare a sistemelor de gestionare a deșeurilor vor avea efecte benefice asupra calității solului prin reducerea surselor de poluare
S 2	Reducerea siturilor contaminate	+1	Măsurile de reabilitare a sistemelor de gestionare a deșeurilor vor presupune și remedierea siturilor contaminate datorate eliminării necontrolate a deșeurilor prin depozitare
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+1	Proiectarea infrastructurii de servicii publice va avea efecte pozitive asupra zonelor de habitat prin reducerea surselor de poluare difuze care pot migra către astfel de zone (gestionarea deșeurilor, dotări pentru situații de urgență)

B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	0	Nici un efect
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	+2	Dezvoltarea infrastructurii de servicii publice locale va avea ca efect scăderea surselor de risc pentru populație și, ca urmare, expunerii acesteia (gestionarea deșeurilor, dotări pentru situații de urgență)
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	0	Nici un efect
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	+2	Pe lângă realizarea infrastructurilor de utilități, se au în vedere măsuri de reabilitare a spațiilor sanitare, de reabilitare a sistemelor de încălzire în școli etc.
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	0	Nici un efect
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	0	Nici un efect
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	0	Nici un efect
T 2	Promovarea turismului durabil	0	Nici un efect

Recomandări specifice: **Politica 2.3. Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură de servicii publice locale deficitară**

1. Corelarea cu alte programe și planuri sectoriale (Plan de Acțiune pentru Mediu, Plan de Gestionare a Deșeurilor etc.)

Obiectivul 3: Susținerea dezvoltării infrastructurii economice și atragerea de investiții private			
Politica 3.1.: Sprijinirea mediului de afaceri			
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	-1	Orice nouă activitate presupune o potențială sursă de poluare pentru diverse aspecte de mediu
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	-1	
S 1	Reducerea poluării solului	-1	
S 2	Reducerea siturilor contaminate	-1	
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	-1	
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	-1	
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	0	
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	+1	Nici un efect
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	+1	Obiectivul include măsuri de formare vocațională în reparații/ întreținere patrimoniu tangibil cu valoare istorică/culturală
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	0	Nici un efect

TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	+1	Dezvoltarea centrelor de afaceri vor necesita o buna infrastructura de transport
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	+1	Pentru noile centre de afaceri si parcuri industriale poate fi propusă utilizarea de mijloace de transport alternativ, în concordanță cu principiile dezvoltării durabile
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	+1	Obiectivul include măsuri de formare vocațională în servicii de turism/alimentație
T 2	Promovarea turismului durabil	+1	

Recomandări specifice: Politica 3.1.: Sprijinirea mediului de afaceri

1. Aceentul ar trebui pus pe promovarea de activități economice în zone care au fost anterior utilizate în același scop, unde mediul este deja afectat, iar terenul are folosință mai puțin sensibilă
2. Dezvoltarea noilor centre de afaceri și activități economice va trebui să țină seama de reglementările legate de protecția mediului
3. Elaborarea ghidurilor de investiții ar trebui să aibă o secțiune specială pentru reglementările în materie de protecție a mediului, care trebuie considerate în momentul desfășurării de noi investiții

Obiectivul 4	Asigurarea condițiilor de combatere a poluării combinate cu activități de conservare, reabilitare și de extindere a patrimoniului natural		
Politica 4.1.: Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru ariile protejate și asigurarea cadrului de management adecvat pentru instituțiile responsabile de protecția naturii și a peisajului			
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	0	Nici un efect
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	0	Nici un efect
S 1	Reducerea poluării solului	0	Nici un efect
S 2	Reducerea siturilor contaminate	0	Nici un efect
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+2	Includerea de măsuri specifice de protecție pentru diverse tipuri de habitat și de specii
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	+2	Planificarea de măsuri specifice pentru identificarea, cartarea, bornarea siturilor Natura 2000, elaborarea de planuri de management etc.
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	0	Nici un efect
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	+1	Includerea de măsuri specifice de protecție
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de de	0	Nici un efect

	gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)		
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	0	Nici un efect
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	0	Nici un efect
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	0	Nici un efect
T 2	Promovarea turismului durabil	+1	Includerea de măsuri specifice ariilor protejate în strategia de dezvoltare durabilă a turismului
Recomandări specifice: Politica 4.1.: Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru ariile protejate și asigurarea cadrului de management adecvat pentru instituțiile responsabile de protecția naturii și a peisajului			
1. Includerea de măsuri specifice ariilor protejate în strategia de dezvoltare durabilă a județului			

Obiectivul 4	Asigurarea condițiilor de combatere a poluării combinate cu activități de conservare, reabilitare și de extindere a patrimoniului natural		
	Politica 4.2.: Reabilitarea siturilor industriale		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	+1	Eliminarea de surse de poluare
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	+1	
S 1	Reducerea poluării solului	+2	
S 2	Reducerea siturilor contaminate	+2	

			natură (redevin funcționale)
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+1	Eliminarea de surse de poluare
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	0	Nici un efect
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	+1	Reabilitarea și remediarea siturilor contaminate va determina îmbunătățirea calității mediului în zona siturilor și în apropiere
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	0	Nici un efect
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	0	Nici un efect
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	0	Nici un efect
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	0	Nici un efect
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	0	Nici un efect
T 2	Promovarea turismului durabil	0	Nici un efect

Recomandări specifice: Politică 4.2.: Reabilitarea siturilor industriale

1. Măsurile de reabilitare a siturilor industriale vor trebui coordonate cu Planul Local de Acțiune pentru Mediu
2. Subiectul ar putea fi extins la situri contaminate, care ar include și situri contaminate rezultate din activitățile de gestionare a deșeurilor
3. Se vor urmări noile prevederi legislative în domeniu (având în vedere că este un domeniu mai recent reglementat)

Obiectivul 4	Asigurarea condițiilor de combatere a poluării combinate cu activități de conservare, reabilitare și de extindere a patrimoniului natural		
	Politica 4.3.: Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii necesare valorificării durabile a resurselor naturale cu potențial turistic		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	0	Nici un efect
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	0	Nici un efect
S 1	Reducerea poluării solului	0	Nici un efect
S 2	Reducerea siturilor contaminate	0	Nici un efect
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+1	Politica de dezvoltare durabilă a turismului va presupune și includerea de măsuri specifice de protecție a zonelor de habitat, a ariilor protejate
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	+1	Politica de dezvoltare durabilă a turismului va presupune și includerea de măsuri specifice de protecție
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	0	Nici un efect
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	+2	Politica de dezvoltare durabilă a turismului va presupune și includerea de măsuri specifice de protecție
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	0	Nici un efect
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	0	Nici un efect

TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	0	Nici un efect
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	+2	Politica de dezvoltare durabilă a turismului va presupune extinderea și asigurarea infrastructurii, promovând, în același timp, un turism durabil
T 2	Promovarea turismului durabil	+2	
Recomandări specifice: Politica 4.3.: Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii necesare valorificării durabile a resurselor naturale cu potențial turistic			
1. Politica de dezvoltare durabilă a turismului va presupune și includerea de măsuri specifice de protecție a zonelor de habitat, a arilor protejate			
2. Corelarea cu programele și planurile de mediu sectoriale			
Obiectivul 4	Asigurarea condițiilor de combatere a poluării combinate cu activități de conservare, reabilitare și de extindere a patrimoniului natural		
	Politica 4.4.: Realizarea unei infrastructuri pentru prevenirea efectelor inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale acestora		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	0	Nici un efect
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	+2	Consecințele inundațiilor se manifestă și asupra poluării apelor de suprafață și subterane, prin antrenarea de substanțe, particule sau alte elemente poluante
S 1	Reducerea poluării solului	+1	Consecințele inundațiilor se manifestă și asupra poluării solului, prin antrenarea de substanțe, particule sau alte elemente poluante, și depunerea acestora pe sol, rămânând în urma retragerii apelor de inundație

S 2	Reducerea siturilor contaminate	0	Nici un efect
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+2	Consecințele inundațiilor se manifestă și asupra poluării apelor de suprafață și subterane, prin antrenarea de substanțe, particule sau alte elemente poluante, poluare care poate migra către zonele protejate sau de habitat
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	+1	Reducerea riscurilor de mediu și a expunerii populației la aceste tipuri de risc
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	+2	Pentru cele situate în zone cu risc de inundabilitate
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	+1	Nici un efect
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	0	Nici un efect
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	0	Nici un efect
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	0	Nici un efect
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	0	Nici un efect
T 2	Promovarea turismului durabil	0	Nici un efect

Recomandări specifice:

Politica 4.4.: Realizarea unei infrastructuri pentru prevenirea efectelor inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale acestora

1. Rezultatele pot fi corelate cu măsurile de reducere a poluării, stabilite prin alte programe și planuri sectoriale

Obiectivul 4	Asigurarea condițiilor de combatere a poluării combinate cu activități de conservare, reabilitare și de extindere a patrimoniului natural		
	Politica 4.5.: Reducerea poluării prin reabilitarea sistemelor de încălzire pentru atingerea țintelor de eficiență energetică		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	+2	Reducerea surselor de poluare a aerului
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	+1	Reducerea poluării apelor prin eliminarea depozitelor de zgură și cenușă neconforme (depozite care, în momentul de față, nu posedă dotări pentru protecția mediului)
S 1	Reducerea poluării solului	0	Nici un efect
S 2	Reducerea siturilor contaminate	0	Nici un efect
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	0	Nici un efect
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	0	Nici un efect
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	0	Nici un efect
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	0	Nici un efect
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	+2	Sunt propuse măsuri de achiziție / dotare cu echipamente de producere de energie regenerabilă în scop public, ceea ce presupune promovarea utilizării de resurse regenerabile și alternative a energiei, pentru a reduce cât mai mult

			posibil presiunea asupra mediului
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	+1	Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă, va avea efecte prin eliminarea surselor de poluare pentru ape de suprafață – potențiale surse de alimentare cu apă
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	0	Nici un efect
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	+1	Promovarea producerii de energie regenerabilă va încuraja diverse măsuri în aceeași tendință, inclusiv cea de implementare a utilizării de mijloace de transport alternativ
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	0	Nici un efect
T 2	Promovarea turismului durabil	0	Nici un efect

Recomandări specifice: Politica 4.5.: Reducerea poluării prin reabilitarea sistemelor de încălzire pentru atingerea țintelor de eficiență energetică

1. Reabilitarea sistemelor de încălzire trebuie făcută în concordanță cu promovarea utilizării de resurse regenerabile și alternative a energie, pentru a reduce cât mai mult posibil presiunea asupra mediului
2. Elaborarea unei strategii specifice de dezvoltare durabilă pentru producerea de energie regenerabilă, dar și de stabilire criteriilor de eficiență energetică

Obiectivul 5:	Valorificarea, protecția și promovarea specificului patrimoniului județean în cadrul patrimoniului cultural european		
	Politica 5.1: Restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, precum și crearea și modernizarea infrastructurilor conexe		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	0	Nici un efect
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	0	Nici un efect
S 1	Reducerea poluării solului	0	Nici un efect
S 2	Reducerea siturilor contaminate	0	Nici un efect
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	0	Nici un efect
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	0	Nici un efect
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	0	Nici un efect
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	+2	Măsurile prevăzute pentru acest obiectiv sunt direcționate către valorificarea patrimoniului tangibil cu valoare culturală, prin acțiuni de restaurare, dar și de asigurare utilități, dotări pentru expunere și protecție patrimoniu, amenajare zone de protecție etc.
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	0	Nici un efect

SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	0	Nici un efect
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	+1	Efecte secundare, prin introducerea în circuitul turistic a unor elemente de patrimoniu și asigurarea marcării și reabilitării sectoarelor de transport către acestea
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	0	Nici un efect
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	+1	Efecte secundare, prin introducerea în circuitul turistic a unor elemente de patrimoniu
T 2	Promovarea turismului durabil	+1	

Recomandări specifice: **Politica 5.1: Restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, precum și crearea și modernizarea infrastructurilor conexe**

1. Un element important în dezvoltarea județului este reprezentat de respectarea istoriei și a dotării culturale. Chiar dacă nu pare un aspect de protecție a mediului, în sensul strict al cuvântului, este un aspect de protecție a memoriei tangibile și intangibile și, nu în ultimul rând, de educație.
2. Planificarea de activități specifice, coordonate cu alte măsuri cuprinse în alte planuri sectoriale; prevederea de măsuri specifice în planurile de dezvoltare economică pentru a se asigura că nu devin aspecte ignorate

Obiectivul 6	Creșterea capacității de coordonare a politicilor și instrumentelor în luarea deciziei publice		
	Politica 6.1: Creșterea capacității de coordonare a instrumentelor de planificare și a activităților de monitorizare a procesului de implementare a strategiei teritoriale a județului Alba		
Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor	Comentarii
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	+1	O bună capacitate de coordonare a instrumentelor de planificare va conduce la o coerență în aplicarea măsurilor prevăzute și sincronizarea măsurilor și acțiunilor prevăzute în diverse planuri, reușind astfel să evite suprapunerea de măsuri sau măsuri contradictorii. Astfel, planurile cu specific de mediu vor putea fi susținute de planurile de dezvoltare sau de amenajare a teritoriului, cum este și cazul de față. Rezultatul final va fi reprezentat de o dezvoltare coerentă și durabilă, cu economie de efort, la nivelul întregului județ.
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	+1	
S 1	Reducerea poluării solului	+1	
S 2	Reducerea siturilor contaminate	+1	
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	+1	
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	+1	
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	+1	
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	+1	
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	+1	
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	+1	
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	+1	
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	+1	
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	+1	
T 2	Promovarea turismului durabil	+1	
Recomandări specifice: Politica 6.1: Creșterea capacității de coordonare a instrumentelor de planificare și a activităților de monitorizare a procesului de implementare a strategiei teritoriale a județului Alba			
1. Măsurile de monitorizare sunt extrem de importante, atât din punct de vedere al succesului / succesului redus al unor măsuri și acțiuni prevăzute, precum și prin prisma identificării și analizei cauzelor și determinantilor pentru anumite rezultate. Programul de monitorizare și rezultatele acestuia vor trebui făcute publice și analizate de toate instituțiile implicate în diverse planuri și programe, la diferite nivele.			

8.3. Evaluarea efectelor cumulative de mediu rezultate în urma implementării PATJ

Pornind de la scorurile acordate pentru fiecare obiectiv în parte, s-au calculat, prin însumare, efectele cumulative ale implementării obiectivelor PATJ.

Rezultatele sunt prezentate în continuare:

Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Scor
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	8
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	8
S 1	Reducerea poluării solului	6
S 2	Reducerea siturilor contaminate	5
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	8
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	5
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	9
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	9
CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	5
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	7
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	6
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	6
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	7
T 2	Promovarea turismului durabil	8

Având în vedere că au fost și scoruri negative, datorate potențialelor efecte negative, dar că rezultatele finale sunt pozitive, se poate spune că PATJ propune măsuri care, pe lângă funcția de transpunere spațială a programului de dezvoltare economică, socială, culturală și instituțională a județului Alba, ajută și la îmbunătățirea unor condiții de mediu.

Desigur, se poate remarca existența unor scoruri mai ridicate, cum este cel al protejării zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic. În acest sens, putem spune că acest aspect a fost considerat cu seriozitate de

către elaboratorii planului, existând și un obiectiv definit special în acest sens, dar și măsuri care se regăsesc sub alte obiective.

Exista, însă, identificate recomandări pentru obiectivele evaluate și pentru impactul potențial în fiecare caz. Desigur, în etapa de implementare, aceste recomandări pot fi puse în practică și chiar detaliate, ajustate, monitorizate.

9. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTIER

Județul Alba este situat în Regiunea 7 Centru, astfel încât efectele implementării propunerilor și prevederilor Planului de Amenajare a Teritoriului Județean nu vor avea influență în context transfrontier.

10. MĂSURI PROPUSE PENTRU PREVENIREA, REDUCEREA ȘI COMPENSAREA CÂT MAI COMPLET POSIBILĂ A ORICĂROR EFECTE ADVERSE ASUPRA MEDIULUI REZULTATE ÎN URMA IMPLEMENTĂRII PLANULUI

Evaluarea de mediu se referă la identificarea și analiza potențialelor efecte ale implementării prevederilor planului, la nivel de politică / program.

Există diverse măsuri incluse în plan care presupun investiții. Orice nouă investiție va trebui să treacă prin etapa de notificare a agenției de mediu ca parte a procedurii de reglementare.

Astfel, pentru proiectele cu impact asupra mediului (conform Hotărârii de Guvern 445/2009) se va derula procedura de evaluare a impactului asupra mediului, procedura care se va conforma cu prevederile Ordinul 863/2002.

În continuare sunt prezentate măsuri de prevenire, reducere, compensare a efectelor adverse asupra mediului pentru fiecare aspect de mediu identificat ca fiind relevant pentru PATJ.

Tabel 10.1: Măsuri de prevenire, reducere, compensare a efectelor adverse asupra mediului

Aspecte de mediu	Măsuri de prevenire, reducere, compensare
Calitatea aerului	<ul style="list-style-type: none"> • Respectarea limitelor admisibile pentru noile proiecte de investiții; • Prevederea de măsuri de reducere a impactului asupra calității aerului pe perioada de construcție; • Promovarea și utilizarea de tehnologii de producere a energiei alternative;

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea de suficiente spații verzi (respectarea unui minim de spații verzi funcție de obiectele de investiție); • Promovarea sistemelor de încălzire eficiente și cu impact minim asupra mediului
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea calitativă a epurării apelor uzate deversate în ape de suprafață (conform HG 188/2002, modificată și completată de HG 352/2005 / NTPA 001) sau în rețeaua publică de canalizare (NTPA 002); • Instituirea de zone de protecție sanitară în jurul captărilor de apă și a rezervoarelor; • Proiectarea sistemelor de canalizare adaptate ca cererea cantitativă și calitativă; • Respectarea parametrilor de evacuare stabiliți de operatorii de apă-canal • Respectarea condițiilor de protecție a cursurilor apă, în cazul în care se efectuează lucrări în apropierea acestora; • Respectarea interdicției de eliminare necontrolată a deșeurilor în apropierea cursurilor de apă; • Obținerea avizului de gospodărire a apelor, conform prevederilor legale, când acesta este cerut de către autorități
Sol	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea siturilor contaminate și remedierea acestora • Respectarea condițiilor de reducere a impactului asupra solului, în cazul noilor construcții sau lucrări; • Utilizarea de îngrășăminte chimice și pesticide, după autorizarea acestora de către autorități cu competență în domeniu; • Închiderea depozitelor neconforme de deșeuri
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • Respectarea interdicțiilor privind ariile protejate, în momentul realizării de noi investiții; • Conservarea ariilor protejate prin măsuri specifice; • Obținerea avizului administrațiilor pentru arii protejate în cazul realizării de investiții în interiorul sau în imediata vecinătate a acestor arii
Managementul riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea zonelor cu risc și prevederea de măsuri de prevenire, reducere a riscului

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

	<ul style="list-style-type: none"> • Interzicerea de amplasare a zonelor rezidențiale sau de activitate economică în zone cu risc
Peisaj și moștenire culturală	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și marcarea în documentațiile de urbanism a zonelor de peisaj și moștenire culturală • Respectarea condițiilor stabilite pentru păstrarea specificului peisagistic și arhitectonic, stabilit prin regulile de urbanism
Conservarea resurselor naturale	
Sănătate umană	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea cu sisteme de alimentare cu apă și canalizare pentru întreaga populație a județului; • Instituirea de zone de protecție sanitară în jurul captărilor de apă; • Asigurarea cu sisteme controlate de gestionare a deșeurilor pentru întreaga populație a județului; • Asigurarea alimentării cu apă din surse cu parametri ridicați, verificați de către autoritățile de sănătate publică
Transport durabil	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea utilizării de mijloace de transport alternativ • Asigurarea de rute de transport moderne și conexiuni adaptate la cerințele de transport
Turism	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea turismului durabil • Asigurarea de sisteme de utilități pentru zonele turistice (din punct de vedere cantitativ și calitativ)

11. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTELOR ALESE

Planul de Amenajare a Teritoriului pentru Județul Alba este un document care a fost elaborat într-o perioadă relativ semnificativă de timp, prin efortul unei echipe pluridisciplinare.

Procesul a pornit de la analiza măsurilor și acțiunilor propuse în varianta anterioară a PATJ (aprobată în anul 2000) și a transpunerii în practică a acestora urmată de analiza noilor direcții și elemente de planificare, a potențialului de dezvoltare a județului, a noilor necesități identificate, precum și a diferențelor între situația actuală și cea previzionată.

Astfel, au fost formulate obiectivele de dezvoltare, transpuse ulterior în propuneri sintetizate într-un plan de măsuri, în care sunt incluse politici, programe, proiecte, identificându-se și potențiale instrumente financiare pentru implementarea acestora în concordanță cu prevederile strategiei de dezvoltare a județului Alba.

În afară de alternativa 0 – neimplementarea planului – și alternativa 1 – implementarea PATJ prezentat nu a mai fost necesară identificarea altor alternative pentru atingerea obiectivelor stabilite și s-a încercat găsirea de soluții pentru problemele identificate (a se vedea analiza SWOT, secțiunea 4.2.), prezentate la un grad de detaliu care să permită ulterior creionarea de acțiuni punctuale, specifice.

Evaluarea s-a axat pe măsurile propuse prin plan și efectele acestora asupra mediului, încercându-se a se propune măsuri de reducere a impactului pentru a se asigura o cât mai bună conformare cu obiectivele de mediu.

12. MĂSURI DE MONITORIZARE A EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PATJ

Conform Hotărârii de Guvern 1076/2004, trebuie propus un sistem de monitorizare pentru efectelor semnificative asupra mediului datorate implementării prevederilor PATJ

Monitorizarea trebuie să se concentreze pe obiectivele stabilite ca fiind relevante, astfel încât revizuirea planului, când va fi cazul, să poată considera măsuri suplimentare de prevenire, reducere, compensare a impactului asupra mediului.

Sistemul de monitorizare cuprinde:

- obiectivul care trebuie monitorizat și pentru care se va analiza evoluția între adoptarea PATJ și revizuirea acestuia;
- indicatori de monitorizare – pentru cuantificarea și vizualizarea cu ușurință a evoluției;
- sursa de unde pot fi obținuți indicatorii propuși;
- responsabilitatea – cine este responsabil de monitorizare. Desigur, principalul responsabil va fi Consiliul Județean Alba, cu suportul altor instituții.

Pe baza evaluării din secțiunile anterioare, a fost propus un sistem de monitorizare, prezentat în continuare:

Tabel 12.1: Măsuri de monitorizare a efectelor semnificative ale implementării PATJ

Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ	Indicatori	Surse	Responsabilitate
CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental	Evoluția calității aerului ambiental – emisii de poluanți	APM Alba	Consiliul Județean Alba
A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane	Evoluția calitativă a apelor de suprafață și subterane – emisii de poluanți	ANAR	Consiliul Județean Alba
S 1	Reducerea poluării solului	Evoluția suprafețelor de soluri degradate	APM	Consiliul Județean Alba
S 2	Reducerea siturilor contaminate	Evoluția suprafeței de soluri contaminate la nivelul județului	APM Alba	Consiliul Județean Alba
B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat	Evoluția suprafețelor de habitate aflate într-o stare bună de conservare	APM Alba	Consiliul Județean Alba
B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	Evoluția ariilor protejate cu management specific	APM Alba Administrațiile Ariilor Protejate	Consiliul Județean Alba
MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu	Evoluția suprafețelor afectate de inundații Evoluția securizării depozitelor de deșeuri periculoase	APM Alba	Consiliul Județean Alba
PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic	Evoluția numărului de obiective de interes patrimonial, cultural și peisagistic reabilite și protejate	Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural	Consiliul Județean Alba

CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei	Proiecte prin care se propune utilizarea de resurse regenerabile și alternative	Consiliul Județean Alba Consilii Locale	Consiliul Județean Alba
SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)	Evoluția gradului de îmbolnăviri	DSP Alba	Consiliul Județean Alba
TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport	Evoluția rutelor de transport create sau reabilitate	Direcția Județeană de Drumuri și Poduri	Consiliul Județean Alba
TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ	Proiecte prin care se propune utilizarea mijloace de transport alternativ	Consiliul Județean Alba Consilii Locale	Consiliul Județean Alba
T 1	Îmbunătățirea infrastructurii de turism	Evoluția extinderii infrastructurii de utilități în zonele de turism	Consiliul Județean Alba Consilii Locale	Consiliul Județean Alba
T 2	Promovarea turismului durabil	Proiecte prin care se propune turism durabil	Consiliul Județean Alba Consilii Locale	Consiliul Județean Alba

13. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC

Prezentul Raport de Mediu pentru Planul de Amenajare a Teritoriului Județean (PATJ) pentru Județul Alba a fost elaborat în cadrul procedurii de Evaluare Strategică de Mediu (ESM/SEA), procedura desfășurată conform Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, în vederea avizării din punct de vedere al protecției mediului a planurilor și programelor cu efecte semnificative asupra mediului, pentru a contribui la considerarea aspectelor de mediu în pregătirea și adoptarea anumitor planuri și programe.

Conținutul Raportului de Mediu este structurat conform prevederilor aceleiași hotărâri de guvern, Anexa nr. 2, și se concentrează pe următoarele aspecte:

1. Prezentarea metodologiei de evaluare a planului supus ESM/SEA;
2. Prezentarea planului supus evaluării de mediu și a principalelor prevederi ale acestuia;
3. Aspecte relevante ale stării mediului în județul Alba;
4. Definirea obiectivelor evaluării de mediu și a indicatorilor utilizați ca și suport de analiză;
5. Analiza măsurilor și acțiunilor propuse în cadrul PATJ;
6. Recomandări privind monitorizarea efectelor asupra mediului posibile a fi determinate de implementarea prevederilor planului – atât din punct de vedere al acțiunilor de monitorizare cât și a responsabilităților și a orizontului de timp.

Pe parcursul procedurii s-a organizat un grup de lucru, format din reprezentanți ai instituțiilor interesate de efectele implementării planului, grup care a avut o participare activă la stabilirea obiectivelor pentru protecția mediului și de stabilire a măsurilor de reducere a potențialelor efecte negative, precum și a planului de monitorizare.

Planul și raportul de mediu sunt puse la dispoziția instituțiilor interesate de efectele implementării planului și a publicului și se organizează dezbateri publice, unde se prezintă rezultatele evaluării și se colectează comentarii, în vederea finalizării raportului de mediu și a planului.

Procedura se încheie cu emiterea avizului de mediu pentru plan, aviz necesar în vederea adoptării planului prin hotărâre de consiliu județean (în cazul de față).

PREZENTARE PATJ ALBA

NECESITATEA REVIZUIRII PATJ

Procedura de elaborare și revizuire a PATJ Alba se desfășoară conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru îndeplinirea acestei atribuții, Consiliul Județean ALBA prin Direcția de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a inițiat procedura de licitare și în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, a atribuit S.C. PROIECT ALBA S.A. contractul de prestare de servicii pentru ACTUALIZAREA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA.

Conform temei program aprobată de beneficiar, studiul s-a elaborat pe parcursul anilor 2008 și 2009 astfel:

Faza I: Analiza situației existente și identificarea elementelor care condiționează dezvoltare, cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților, predare decembrie 2008;

Faza a II-a: Diagnostic prospectiv și general, predare martie 2009;

Faza a III-a: Strategia de amenajare a teritoriului predare martie 2009.

Perioada vizată este de 5 până la 10 ani, respectiv 2010 – 2015 până în 2020.

STRUCTURA PATJ

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este alcătuit dintr-un ansamblu de studii referitoare la teritoriul județean, prin care se stabilesc, de către o echipă pluridisciplinară, pe baza unei analize multicriteriale a problemelor, obiectivele, acțiunile și măsurile de adoptat pe o perioadă determinată de timp. Acesta orientează aplicarea unor politici la nivel județean în domeniul organizării spațiului din teritoriul studiat.

Pentru o utilizare operativă și facilă, documentația a fost elaborată și structurată în șapte secțiuni pe domenii – țintă astfel:

1. VOLUMUL I – CADRUL NATURAL – MEDIU – ZONE DE RISC
2. VOLUMUL II – ZONE PROTEJATE – TURISM
3. VOLUMUL III – POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI
4. VOLUMUL IV – CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT
5. VOLUMUL V – GOSPODĂRIREA APELOR ȘI ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ
6. VOLUMUL VI – ZONIFICAREA TERITORIULUI ȘI STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR
7. VOLUMUL VII – STRATEGIA DE AMENAJAREA A TERITORIULUI
8. VOLUMUL VIII – REGLEMENTĂRI

OBIECTIVE PROPUSE ÎN CADRUL PATJ

Planul are ca obiectiv, stabilirea stadiului actual de dezvoltare economico-socială a teritoriului în vederea optimizării utilizării resurselor naturale ale solului și subsolului, a resurselor de muncă și a modului de repartizare a populației în scopul asigurării unui echilibru permanent între modul de valorificare a acestora și condițiile de protecție a mediului natural, în condițiile dezvoltării durabile a teritoriului și localităților.

Documentația este destinată cu precădere administrației publice județene. Necesitatea elaborării ei este impusă de realizarea unui cadru global și unitar privind posibilitățile de dezvoltare durabilă a teritoriului județean în context regional-național și contribuie la:

- reabilitarea, protecția și conservarea mediului natural și construit;
- realizarea unei structuri a rețelei de localități, care să permită o repartizare echilibrată și armonioasă în profil teritorial a populației, locurilor de muncă și a dotărilor publice pe baza unor politici coerente de descentralizare a componentelor în cadrul colectivităților locale;
- integrarea teritoriului județean în circuitul economic regional și național;
- dezvoltarea infrastructurilor tehnice ale teritoriului,
- stabilirea priorităților de intervenție privind dezvoltarea activităților economice, echiparea majoră, dotarea și echiparea tehnico-edilitară a localităților.

RELATIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este întocmit pentru teritoriul administrativ al județului ALBA și are rol coordonator și de armonizare a dezvoltării teritoriului județean cu unitățile administrative componente. Totodată P.A.T.J. - ul cuprinde și implicațiile asupra teritoriului județean rezultate din prevederile celor cinci secțiuni ale Planului de Amenajare a Teritoriului Național – P.A.T.N și ale altor documentații de amenajarea teritoriului (P.A.T.Z.), programe de guvernare sectoriale, alte programe.

P.A.T.J. Alba are la bază și *Strategia de dezvoltare a județului Alba pe perioada 2007 – 2013*, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Alba nr. 209/20.12.2007.

Studiile de fundamentare, strategiile și programele de dezvoltare care au stat la baza documentației sunt reprezentate de:

- Planul de Amenajare a Teritoriului Județean elaborat de S.C. Proiect Alba S.A., reactualizarea și corelarea P.A.T.J. existent cu secțiunile P.A.T.N. aprobate, proiect nr. 4406/2000, elaborat de S.C. "PROIECT ALBA" S.A.;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal "Munții Apuseni" – 1993-1994;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Alba Iulia – Sebeș – Teiuș – 2008, U.A.U. „ION MINCU” CENTRUL DE CERCETARE, PROIECTARE, EXPERTIZE ȘI CONSULTING;

- Studiu privind zonele expuse la riscuri naturale sau tehnologice din județul Alba, elaborat de S.C. "PROIECT ALBA" S.A;
- Studiul de delimitare și inventariere a zonelor protejate din județul Alba elaborat de S.C. "PROIECT ALBA" S.A..
- Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) 2007 și Raportul de mediu;
- Studiul de fezabilitate al managementului integrat al deșeurilor în județul Alba;
- Studiul dezvoltării turistice zona Arieșeni;
- Plan local de acțiune pentru mediu (PLAM);
- Plan județean antisărăcie 2005 – 2008;
- Anuarul Statistic al României;
- Recensământul populației și al .locuințelor 1992, 2002;
- Studiile și proiectele realizate în perioada 1990 – 2008 de interes județean și zonal;
- Strategia de dezvoltare a județului Alba pe perioada 2007 – 2013, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Alba nr. 209/20.12.2007;
- Strategia de dezvoltare rurală a județului Alba pe perioada 2007 – 2013;
- Programul de guvernare 2009 – 2012.

ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI

Calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol) din județul Alba este afectată prin:

- activitatea din zonele industriale (Sebeș, Ocna Mureș, Aiud) ;
- poluarea continuă a unor cursuri de apă prin activități permise (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș);
- stadiul avansat de uzură al rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare în majoritatea unităților administrativ teritoriale (85%);
- apele uzate insuficient epurate deversate în receptorii naturali;
- lipsa stațiilor de epurare în unele localități;
- lipsa rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare în mediul rural;
- poluarea unor ape subterane din activități agricole
- exploatarea irațională a pădurilor private;
- prezența solurilor poluate de activitățile industriale sau agro - zootehnice;
- depășiri ale nivelului de zgomot și vibrații în zonele cu trafic rutier și feroviar intens și mediu;
- neutilizarea mijloacelor de transport alternative din lipsă de spații amenajate și politici locale de trafic.

ASPECTE RELEVANTE PENTRU STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI

A FOST ANALIZATA STAREA ACTUALA A MEDIULUI, INCERCANDU-SE IDENTIFICAREA SI ANALIZA DISFINCTIONALITATILOR, A SURSELOR DE POLUARE, ASTFEL INCAT SA SE POATA GASI SOLUTII SI ALTERNATIVE PENTRU REZOLVAREA ATAT A ASPECTELOR LEGATE DE AMENAJAREA TERITORIULUI LA NIVEL JUDETEAN (OBIECTUL PLANULUI), CAT SI, PE CAT POSIBIL, A ASPECTELOR DE MEDIU, PRECUM SI IMPLEMENTAREA DE MASURI SPECIFICE PENTRU INFRASTRUCTURA DE MEDIU. ASTFEL, AU FOST ANALIZATE:

- CALITATEA AERULUI;
- APA;
- SOL
- BIODIVERSITATE;
- MANAGEMENTUL RISCURILOR;
- PEISAJUL SI MOSTENIREA CULTURALA;
- CONSERVAREA RESURSELOR NATURALE;
- SANATATE UMANA;
- TRANSPORT DURABIL;
- TURISM.

DETALII PRIVIND ASPECTELE RELEVANTE PENTRU STAREA ACTUALA A MEDIULUI IN JUDEȚUL ALBA SE REGASESC IN SECTIUNEA 4.1. A RAPORTULUI DE MEDIU.

ANALIZA SWOT

Elaborarea PATJ a cuprins și analiza punctelor slabe și a amenințărilor, pentru care trebuie identificate soluții, precum și a oportunităților și a punctelor tari care pot constitui suport în implementarea propunerilor prevăzute în plan.

PUNCTE TARI

Exemple:

- varietate mare de relief, vegetație și avifaunistică;
- număr mare de rezervații naturale de interes național;
- starea generală bună a pădurilor;
- existența unei rețele hidrografice dezvoltate;
- calitatea aerului relativ bună la nivel județean
(pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunea 4.2 a raportului de mediu)

OPORTUNITĂȚI

Exemple:

- transpunerea și implementarea Directivelor UE în legislația națională;
- suport legislativ și financiar UE;
- posibilitatea solicitării de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de gestionare a calității aerului, a deșeurilor, etc.
- posibilitatea de asociere a consiliilor locale în asociații cu statut juridic, în vederea realizării proiectelor de investiții în infrastructura de mediu (pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunea 4.2 a raportului de mediu)

PUNCTE SLABE

Exemple:

- concentrarea problemelor de calitate a aerului în zonele industriale (Alba-Iulia, Sebeș, Ocna Mureș, Aiud) din poluarea cu pulberi;
- poluare continuă a unor cursuri de apă prin activități permise (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș);
- stadiu avansat de uzură al

RISCURI

Exemple:

- fonduri bugetare locale reduse, care ar putea periclita capacitățile de cofinanțare ale autorităților locale a unor proiecte de mediu;
- insuficienta capacitate de absorbție a fondurilor europene;
- personal insuficient pentru a rezolva și gestiona problemele de mediu
(pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunea 4.2 a raportului de mediu)

rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare în majoritatea unităților administrativ teritoriale (85%);

- existența unor zone/localități (Alba Iulia, Sebeș) afectate de alte presiuni antropice prin extinderea necontrolată a intravilanului

(pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunea 4.2 a raportului de mediu)

EVOLUȚIA PROBABILĂ ÎN CAZUL NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI

Analiza evoluției mediului în cazul neimplementării prevederilor planului reprezintă echivalentul situației actuale și a evoluției acesteia în absența oricăror măsuri și acțiuni.

Aceasta este o cerință a Hotărârii de Guvern 1076/2004 – pentru stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (care transpune cerințele Directivei 2001/42/EC).

Analiza Alternativei 0 (neimplementarea planului) a plecat de la situația actuală a mediului în județul Alba, situație prezentată în secțiunea 4.1 a prezentului raport, și de la posibila evoluție a acestuia, urmând principalele aspecte de mediu.

Implementarea altor planuri și programe la nivelul județului Alba nu este în mod expres condiționată de PATJ, astfel încât neimplementarea PATJ nu implică nerespectarea prevederilor incluse în acestea, însă adoptarea și implementarea planului va ajuta la coordonarea și sincronizarea dezvoltării armonioase a județului.

De exemplu, la nivelul județului există aprobate: Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor, Planul Local de Acțiune pentru Mediu, Programul pentru Dezvoltarea Economică și Socială a Județului Alba, Strategia de Dezvoltare Rurală a Județului Alba, Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, Planul Județean Anti-sărăcie.

Aceste planuri și programe au fost adoptate, devenind linii directoare de dezvoltare la nivel județean.

În cazul neimplementării PATJ, efectele posibile ar fi:

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

Aspecte de mediu	de	Evoluția probabilă în cazul neimplementării PATJ
Calitatea aerului		Degradarea calității aerului și o evoluție ascendentă a concentrațiilor poluanților în zonele industriale (Alba-Iulia, Sebeș, Ocna Mureș, Aiud) și în zonele urbane sau în sectoarele rutiere cu trafic care depășește capacitatea drumului, fără centuri ocolitoare
Apă		Continuarea poluării unor cursuri de apă (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș) Poluarea apelor de suprafață și subterane din cauza neasigurării de servicii de alimentare cu apă și canalizare (inclusiv stații de epurare), precum și a deversării de ape insuficient epurate în receptori naturali Se va menține, de asemenea, tendința de creștere a gradului de poluare a apelor subterane din cauza activităților agricole
Sol		Existența și menținerea zonelor de degradare masivă a solului (Roșia Montană, Zlatna) Continuarea existenței siturilor contaminate rezultate din activitățile industriale sau agro-zootehnice Tendința extinderii intravilanului și renunțarea la terenuri agricole va pune în continuare o presiune semnificativă asupra calității solului
Biodiversitate		Extinderea așezărilor și a zonelor de activitate umană tinde să se apropie de zonele de protecție a biodiversității, rezultând în restrângerea arealului ocupat de anumite specii
Managementul riscurilor de mediu		Efecte negative datorate existenței unor deșeuri periculoase, de exemplu iazul de decantare Valea Sartășului Existența zonelor de risc natural (alunecări de teren, eroziuni de maluri, zone inundabile, etc.) și de risc antropoc (datorat activităților umane; urbanizare excesivă sau necontrolată, zone de extracție de suprafață) cu potențiale efecte directe asupra mediului
Peisaj și moștenire culturală		Prin implementarea prevederilor PJGD se vor constata îmbunătățiri ale peisajului prin eliminarea zonelor de depozitare necontrolată a deșeurilor Neimplementarea unei strategii coerente de identificare, prioritizare și punere în valoare a obiectivelor de patrimoniu va conduce fie la degradarea acestora (prin necunoaștere), fie la utilizarea potențialului turistic pe care îl au acestea.
Conservarea resurselor naturale		Continuarea utilizării de resurse neregenerabile pentru producerea de energie va avea impact asupra, de

	<p>exemplu, zonelor forestiere.</p> <p>Un alt impact va fi reprezentat de degradarea calității apelor de suprafață și freatice prin lipsa, insuficiența sau calitatea scăzută a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare</p>
Sănătate umană	<p>Implementarea altor planuri și programe, cum este PJGD, va avea efecte pozitive prin restrângerea zonelor afectate de eliminarea necontrolată a deșeurilor.</p> <p>Un alt efect pozitiv va decurge din implementarea măsurilor de reducere a impactului activităților industriale prin controlarea gradului de conformare cu cerințele de reglementare</p> <p>De asemenea, extinderea asigurării de servicii de alimentare cu apă și canalizare va conduce la o mai bună stare de sănătate umană</p> <p>Sigur, aceste efecte pozitive nu vor fi imediate, iar zonele identificate ca fiind critice (analiza situației curente) vor fi o problemă în continuare</p>
Transport durabil	<p>Neutilizarea mijloacelor de transport alternativ din lipsă de spații amenajate și politici locale de transport</p>
Turism	<p>Neimplementarea unei strategii coerente de dezvoltare a turismului va duce la utilizarea excesivă a unor zone, cu acces facil sau deja intrate în circuit turistic, lucru care va determina o presiune crescută asupra componentelor mediului înconjurător din zonele respective (resurse de apă, vecinătatea pădurilor, extinderea zonelor construite etc.)</p>

Concluzionând, putem spune că există potențial de îmbunătățire a calității mediului datorită implementării de prevederi incluse în alte planuri de dezvoltare sau sectoriale, însă rămân suficiente probleme care necesită identificarea de soluții pentru reducerea poluării sau a efectelor negative asupra mediului înconjurător.

CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONELOR POSIBIL A FI AFECTATE DE IMPLEMENTAREA PLANULUI

Analizând starea actuală a mediului în județul Alba și propunerile de dezvoltare stabilite prin PATJ, s-au identificat câteva posibile probleme de mediu care ar apărea în cazul implementării măsurilor incluse, și anume:

- dezvoltarea de zone turistice în zone de protecție naturală (situri Natura 2000), cum ar fi: zona III Munții Apuseni se suprapune în parte peste SPA Munții Apuseni Vlădeasa și peste SPA Munții Trascăului;
- construcția de rețele de transport în zone protejate – cale ferată electrificată în zona Abrud;
- construcția de centrale eoliene în SPA Munții Apuseni Vlădeasa;

- construcția de microhidrocentrale în SPA Munții Apuseni Vlădeasa și în SPA Munții Trascăului.

Acestea sunt în stadiul de propuneri, însă implementarea lor va avea efecte potențial negative asupra ariilor desemnate ca fiind protejate. În stadiul reglementării și în etapa de proiectare vor trebui respectate anumite condiții atât pentru etapa de construcție cât și pentru cea de operare.

PROBLEME DE MEDIU RELEVANTE PENTRU PATJ

Pornind de la situația actuală a mediului înconjurător (prezentată în secțiunea 4.1. a prezentului raport), s-au identificat principalele probleme de mediu relevante pentru PATJ:

Aspecte de mediu	Probleme de mediu relevante pentru PATJ
Calitatea aerului	Zone cu o calitate scăzută a aerului, din cauza activităților industriale Intensificarea traficului rutier depășind capacitatea drumurilor și lipsa de centuri ocolitoare
Apă	Inexistența sau slaba dotare cu infrastructură de alimentare cu apă și canalizare Creșterea debitelor de poluanți din apele uzate deversate în receptori naturali Zone critice de poluare a unor cursuri de apă (Arieș, Abrudel, Târnava Mică, Târnava Mare, Ampoi, Mureș) Tendința de creștere a gradului de poluare apelor subterane din cauza activităților agricole
Sol	Existența și menținerea zonelor de degradare masivă a solului din cauza activităților de extracție (Roșia Montană, Zlatna) Inexistența sau slaba dotare cu infrastructură de canalizare în mediul rural Continuarea existenței siturilor contaminate rezultate din activitățile industriale sau agro-zootehnice Insuficientă implementare a măsurilor legate de gestionarea controlată a deșeurilor
Biodiversitate	Exploatarea irațională a pădurilor private Management deficitar al ariilor naturale protejate Amenințarea habitatelor prin extinderea zonelor de construcții și de activitate umană Eliminarea prin depozitare a deșeurilor în mod necontrolat
Managementul riscurilor de mediu	Defrișări și exploatare necontrolate ale pădurilor cu efecte secundare de amplificare a alunecărilor de teren Extinderea zonelor de construcții în zone cu risc Managementul defectuos al deșeurilor periculoase (iazul

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

	de decantare Valea Sartășului)
Peisaj și moștenire culturală	Degradarea zonelor de interes patrimonial și peisagistic; Modificarea peisajului prin schimbarea folosinței terenurilor agricole în zone urbane Defrișări și exploatări necontrolate ale pădurilor Degradarea obiectivelor de interes cultural și a obiectivelor de patrimoniu
Conservarea resurselor naturale	Continuarea utilizării de resurse neregenerabile pentru producerea de energie va avea impact asupra, de exemplu, zonelor forestiere. Un alt impact va fi reprezentat de degradarea calității apelor de suprafață și freatice prin lipsa, insuficiența sau calitatea scăzută a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare
Sănătate umană	Inexistența sau slaba dotare cu infrastructură de alimentare cu apă și canalizare în mediul rural Insuficientă acoperire cu sisteme controlate de gestionare a deșeurilor (în special, în mediul rural)
Transport durabil	Neutilizarea mijloacelor de transport alternativ din lipsă de spații amenajate și politici locale de transport Inexistența sau nefinalizarea șoselelor de centură Insuficientă dezvoltare a sistemelor de transport feroviar, ca și acoperire și calitate a trenurilor și a serviciilor Starea precară a unui număr de drumuri județene și comunale Lipsa drumurilor cu regim rapid (autostradă, drum expres)
Turism	Lipsa sau insuficiența infrastructurii de transport și de asigurare cu utilități pentru dezvoltarea turismului

OBIECTIVE DE PROTECȚIE A MEDIULUI RELEVANTE PENTRU PATJ

Obiectivele de protecție a mediului relevante pentru planul analizat au fost stabilite având în vedere situația actuală a mediului, aspectele identificate ca fiind problematice, obiectivele și măsurile propuse în cadrul PATJ și aspectele de mediu indicate prin legislația specifică (HG 1076/2004, Anexa 2), și anume:

Aspecte de mediu	Cod	Obiective de protecție a mediului relevante pentru PATJ
Calitatea aerului	CA 1	Îmbunătățirea calității aerului ambiental
Apă	A 1	Reducerea poluării apelor de suprafață și subterane
Sol	S 1	Reducerea poluării solului

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
RAPORT DE MEDIU

	S 2	Reducerea siturilor contaminate
Biodiversitate	B1	Îmbunătățirea stării habitatelor și reducerea amenințării zonelor de habitat
	B 2	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate
Managementul riscurilor de mediu	MRM 1	Scăderea expunerii populației la riscuri de mediu
Peisaj și moștenire culturală	PMC 1	Protejarea zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic
Conservarea resurselor naturale	CRN 1	Încurajarea utilizării resurselor regenerabile și alternative de generare a energiei
Sănătate umană	SU 1	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea surselor de îmbolnăvire (calitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a sistemelor de gestionare a deșeurilor, calitatea aerului ambiental etc.)
Transport durabil	TD 1	Îmbunătățirea infrastructurii de transport
	TD 2	Încurajarea mijloacelor de transport alternativ
Turism	T 1	Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii de utilități în zonele de turism
	T 2	Promovarea turismului durabil

POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI

METODOLOGIA DE EVALUARE

Scopul evaluării de mediu este a analiza modul în care prevederile, propunerile și măsurile planului contribuie la atingerea obiectivelor de mediu. Astfel, au fost analizate obiectivele PATJ (prezentate în secțiunea 3.3 a prezentului raport) funcție de principalele obiective relevante pentru plan. Criteriile utilizate au fost stabilite funcție de prevederile legislației specifice (HG 1076/2004, Anexa 1). Pentru cuantificarea nivelului prognozat de impact, au fost considerate:

- efectele directe și secundare;
- efectele cumulative și sinergice;
- orizontul de timp (pe termen scurt, mediu sau lung).

Cuantificarea impactului s-a efectuat prin acordarea de note de bonitate pentru fiecare formă de impact, pozitiv sau negativ, în intervalul -2 ÷ +2, cu următoarea justificare:

-2	Efect semnificativ negativ
-1	Efect negativ redus / indirect
0	Nici un efect / nu se poate evalua
+1	Efect pozitiv redus / indirect
+2	Efect pozitiv semnificativ

POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI REZULTATE ÎN URMA IMPLEMENTARII PATJ

Fiecare obiectiv stabilit prin PATJ a fost evaluat pe baza obiectivelor de protecție a mediului relevante, acordându-se scoruri de importanță. Unde au fost identificate aspecte importante, rezultate din analiza efectelor, au fost creionate recomandări.

Pentru o mai facilă urmărire între cele două documente (PATJ și raportul de mediu) a fost menținut codul de culori pentru obiective.

Întreaga secțiune conține matrice de evaluare, cu acordarea scorului pentru fiecare obiectiv în parte, comentarii privind efectele obiectivului precum și recomandări specifice.

EVALUAREA EFECTELOR CUMULATIVE DE MEDIU REZULTATE ÎN URMA IMPLEMENTARII PATJ

Pornind de la scorurile acordate pentru fiecare obiectiv în parte, s-au calculat, prin însumare, efectele cumulative ale implementării obiectivelor PATJ.

Având în vedere că au fost și scoruri negative, datorate potențialelor efecte negative, dar că rezultatele finale sunt pozitive, se poate spune că PATJ propune măsuri care, pe lângă funcția de transpunere spațială a programului de dezvoltare economică, socială, culturală și instituțională a județului Alba, ajută și la îmbunătățirea unor condiții de mediu.

S-a remarcat existența unor scoruri mai ridicate, cum este cel al protejării zonelor și obiectivelor de interes patrimonial, cultural și peisagistic. În acest sens, putem, spune că acest aspect a fost considerat cu seriozitate de către elaboratorii planului, existând și un obiectiv definit special în acest sens, dar și măsuri care se regăsesc sub alte obiective.

Sigur, există obiective cu un punctaj redus, ceea ce presupune că impactul negativ al implementării acestor prevederilor va fi mai mare.

Există, însă, identificate recomandări pentru obiectivele evaluate și pentru impactul potențial în fiecare caz. Desigur, în etapa de implementare, aceste recomandări pot fi puse în practică și chiar detaliate, ajustate, monitorizate.

POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTIER

Județul Alba este situat în Regiunea 7 Centru, astfel încât efectele implementării propunerilor și prevederilor Planului de Amenajare a Teritoriului Județean nu vor avea influență în context transfrontier.

MĂSURI PROPUSE PENTRU PREVENIREA, REDUCEREA ȘI COMPENSAREA CÂT MAI COMPLET POSIBILĂ A ORICĂROR EFECTE ADVERSE ASUPRA MEDIULUI REZULTATE ÎN URMA IMPLEMENTĂRII PLANULUI

Evaluarea de mediu se referă la identificarea și analiza potențialelor efecte ale implementării prevederilor planului, la nivel de politică / program.

Există diverse măsuri incluse în plan care presupun investiții. Orice noua investiție va trebui să treacă prin etapa de notificare a Agenției pentru Protecția Mediului ca parte a procedurii de reglementare.

Astfel, pentru proiectele cu impact asupra mediului (conform Hotărârii de Guvern 445/2009) se va derula procedura de evaluare a impactului asupra mediului, procedura care se va conforma cu prevederile Ordinul 863/2002.

În cadrul evaluării au fost prezentate măsuri de prevenire, reducere, compensare a efectelor adverse asupra mediului pentru fiecare aspect de mediu identificat ca fiind relevant pentru PATJ.

EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTELOR ALESE

Planul de Amenajare a Teritoriului pentru Județul Alba este un document care a fost elaborat într-o perioadă relativ semnificativă de timp, prin efortul unei echipei pluridisciplinare.

Procesul a pornit de la analiza măsurilor și acțiunilor propuse în varianta anterioară a PATJ (aprobată în anul 2000) și a transpunerii în practică a acestora urmată de analiza noilor direcții și elemente de planificare, a potențialului de dezvoltare a județului, a noilor necesități identificate, precum și a diferențelor între situația actuală și cea previzionată.

Astfel, au fost formulate obiectivele de dezvoltare, transpuse ulterior în propuneri sintetizate într-un plan de măsuri, în care sunt incluse politici, programe, proiecte, identificându-se și potențiale instrumente financiare pentru implementarea acestora în concordanță cu prevederile strategiei de dezvoltare a județului Alba.

În afară de alternativa 0 – neimplementarea planului – și alternativa 1 – implementarea PATJ prezentat nu a mai fost necesară identificarea altor alternative pentru atingerea obiectivelor stabilite și s-a încercat găsirea de soluții pentru problemele identificate (a se vedea analiza SWOT, secțiunea 4.2.), prezentate la un grad de detaliu care să permită ulterior creionarea de acțiuni punctuale, specifice.

Evaluarea s-a axat pe măsurile propuse prin plan și efectele acestora asupra mediului, încercându-se a se propune măsuri de reducere a impactului pentru a se asigura o cât mai bună conformare cu obiectivele de mediu.

MĂSURI DE MONITORIZARE A EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PATJ

Conform Hotărârii de Guvern 1076/2004, trebuie propus un sistem de monitorizare a efectelor semnificative asupra mediului datorate implementării prevederilor PATJ.

Monitorizarea trebuie să se concentreze pe obiectivele stabilite ca fiind relevante, astfel încât revizuirea planului, când va fi cazul, să poată considera măsuri suplimentare de prevenire, reducere, compensare a impactului asupra mediului.

Sistemul de monitorizare cuprinde:

- obiectivul care trebuie monitorizat și pentru care se va analiza evoluția între adoptarea PATJ și revizuirea acestuia;
- indicatori de monitorizare – pentru cuantificarea și vizualizarea cu ușurință a evoluției;
- sursa de unde pot fi obținuți indicatorii propuși;
- responsabilitatea – cine este responsabil de monitorizare. Desigur, principalul responsabil va fi Consiliul Județean Alba, cu suportul altor instituții.

Pe baza evaluării din secțiunile anterioare, a fost propus un sistem de monitorizare, în care au fost identificați indicatori de monitorizare, precum și instituțiile și autoritățile/instituțiile responsabile de culegerea datelor privind indicatorii respectivi. Acești indicatori vor avea un rol esențial în analiza gradului de implementare a prevederilor planului și a necesităților de revizuire.

GRUP DE LUCRU PENTRU EVALUAREA STRATEGICĂ DE MEDIU A PATJ

A fost organizat un grup de lucru pentru evaluarea strategică de mediu a PATJ, alcătuit din membri ai instituțiilor și autorităților implicate și interesate de efectele implementării planului. Acest grup de lucru a fost alcătuit prin DISPOZIȚIA NR. 270 din 18.12.2009 a C.J. ALBA prezentată în ANEXA.

În urma ședințelor grupului de lucru din data de 22.01.2010 și 18.02.2010, au fost exprimate puncte de vedere ale instituțiilor care au fost reprezentate în acest grup de lucru și, ulterior, au fost transmise puncte de vedere, conținând comentarii și sugestii pentru îmbunătățirea planului, comentarii care au fost luate în considerare în etapa de finalizare a planului și respectiv a prezentului Raport de mediu.